

12 MART DİZİSİNDE BUGÜN

THKO'NUN "ASKERİ EYLEMİ" BAŞLIYOR

8. sayfada

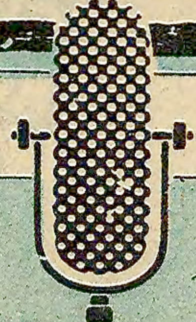
Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 22 MART 1980

10 LİRA

GÜNÜN KONUĞU

Konu: Parlamentonun geleceği
Konuşan: Feyza Zileli

Salih Yıldız
(Van CHP Milletvekili)

2. sayfada

Cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk turlarında sonuç beklenmiyor

Turlar bugün başlıyor

- CHP Ortak Grubu eğilimi belirlemek üzere toplanıyor
- Batur, CHP Grubundaki eğilime göre tutumunu belirleyecek
MSP aday belirlemedi,

ANKARA (ÖZEL)

CUMHURBAŞKANLIĞI seçiminin ilk turları bugün başlıyor.

TBMM Birleşik Toplantısı bugün Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ın başkanlığında saat 15.00'te. Aday olanlar kendilerini önerebilecekleri gibi, diğer parlamenterler de aday gösterebiliyorlar.

634 üyeli parlamentoda Cumhurbaşkanı seçilebilmek için ilk iki turda üçte iki çoğunluk olan 423, sonrakilerde ise salt çoğunluk olan 318 oy gerekiyor.

ORTADA ADAY YOK

Meclis kulislerinde pek çok kişinin adından

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Kıbrıs Rum görüşmecisi

Yuannidis: "İki bölgeli federasyonu kabul ediyoruz"

Yazısı 7. sayfada

Kızıltepe'de memurlar işe gidemiyor dükkanlar kapalı

Diyarbakır, Urfa ve Mardin yöresinde gruplar arası çatışmalar şiddetleniyor

- Diyarbakır'da kahve basan bir kişi, içeridekiler tarafından öldürüldü
- Urfa'da karakol tarandı, bir polis yaralandı
- Şıvancılar Mem-Der Van temsilcisine pusu kurdular

73 Apocu yakalandı

HABER MERKEZİ

APOCULAR ve KUK diye bilinen "Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları" grubu taraftarları arasında Güney-Doğu'da çatışmalar sürerken, Apocular grubuna mensup olduğu bildirilen 73 kişinin Gaziantep ve Nizip'te yapılan operasyonlar sırasında yakalandığı öğrenildi.

Yakalanan Apoculardan bir kısmının kurucu ve yönetici mevkiinde bulundukları ve 13 kişiyi öldürmek, çeşitli yerlere patlayıcı madde atmak ve soygunlar düzenlemekten sanık oldukları bildirildi.

Yakalanan Apocuların gözaltına alındığı Sıkıyönetim Savcılığına sevkedilen sanıklar hakkında soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

KAHVE BASKININDA BİR KİŞİ ÖLDÜ

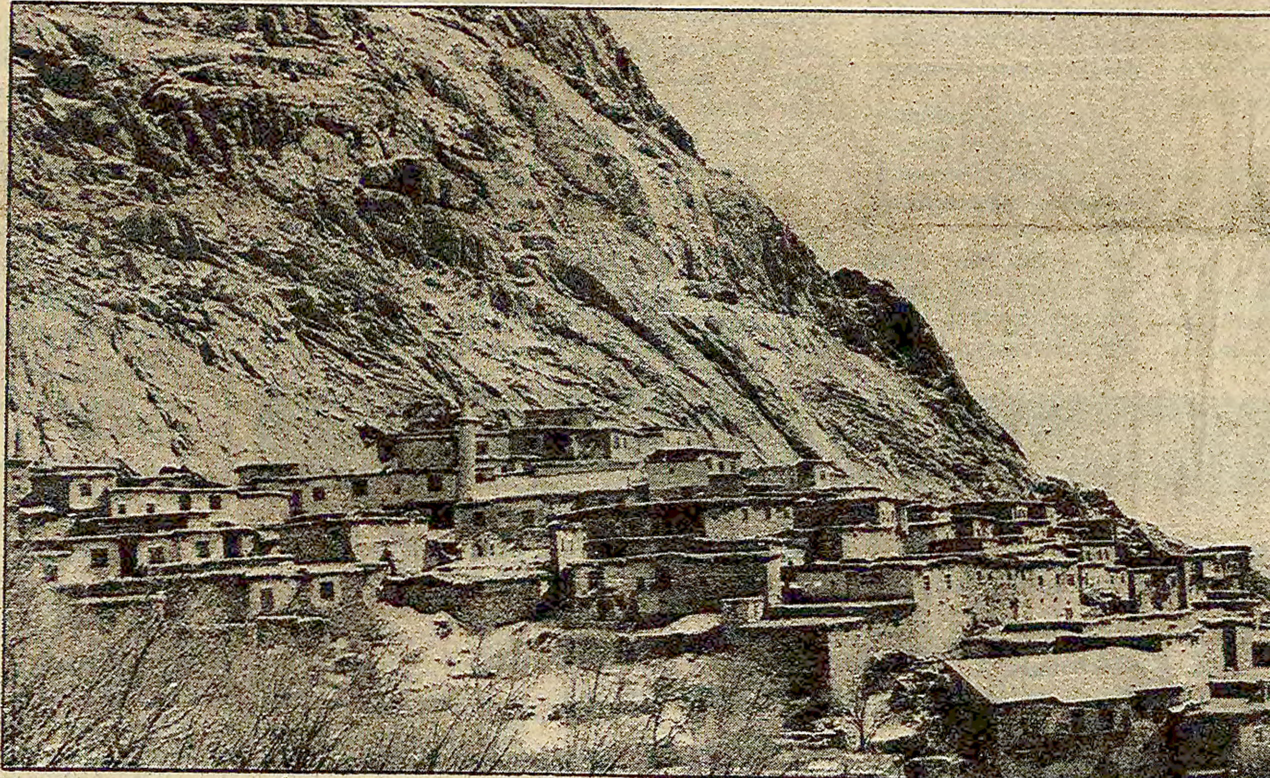
Diyarbakır'da Gaziler Caddesinde bulunan Ömerliler Kıraathanesi dün sabah silahlı üç kişi tarafından basıldı. Olay sırasında saldırganlardan biri öldürüldü, kahvehanede bulunan iki kişi de ağır yaralandı.

Saat 9.30 sıralarında meydana gelen olay sırasında, kahvehanenin silahla dışardan taranması üzerine içerde bulunanların açtığı ateş sırasında, saldırganlardan daha önce de işlediği bir suçtan ötürü aranmakta olan lise öğrencisi Sedat Alkan öldü, diğer iki saldırgan ise kaçtı. Bu arada, içerde bulunan Abdurrahman Atan ve Ali Bakır adlı yurttaşlar da ağır yaralandılar.

Öte yandan, Öğretmen Lisesi bahçesinde yapılan aramada toprağa gömülü üç adet tabanca ile bir adet el bombası bulundu.

(Devamı sa. 7. sü. 8'de)

Ulukale köylüleri heyelan korkusuyla bekliyor

Ulukale'nin 90 haneli köyü tonlarca kayanın altında kalma tehlikesi altında. 1000 kişi her an ölümle burun buruna yaşıyor. (Fotoğraf: YUSUF ÇELİK)

Tonlarca kaya bu köyün üstüne çökecek!

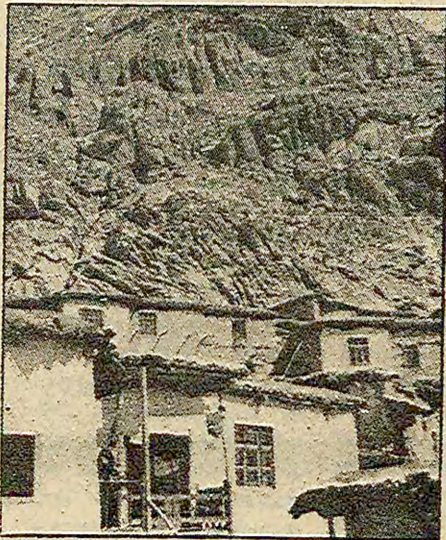
- İmar Iskan Bakanlığı, "köyü boşaltın" diyor, ama beş kuruş yardım yapmıyor

YUSUF ÇELİK (ÇEMİŞGEZEK)

ÇEMİŞGEZEK ilçesine bağlı Ulukale köylüleri heyelan yüzünden tonlarca ağırlıktaki kayaların ölüm tehdidi altında yaşamaya devam ediyor. 90 haneli köydeki 1000 nüfusun hayatı pamuk ipliğine bağlı.

Bir süre önce tonlarca kayanın yuvarlanarak birkaç evi yerle bir etmesinden sonra Ulukale köylüleri İmar Iskan Bakanlığına başvurarak tedbir alınmasını istediler. Bu arada durumu Tunceli Valiliğine ve Çemişgezek Kaymakamlığına

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Köyde evlerin bir kısmı terkedildi ama, gücü olmayanlar taşınamıyor

TKP'nin Sesi Radyosu Pravda'nın nükleer mezarlık tehdidini tekrarladı

HABER MERKEZİ

MOSKOVACI TKP'nin Sesi Radyosu 21 Mart günü yayınladığı bir yorumda Pravda'nın "Türkiye'yi nükleer mezarlık yapma" tehdidini tekrarladı.

Türkiye-ABD Ortak Savunma ve İşbirliği Anlaşmasının Türkiye'yi "ekonomik, politik ve askersel bakımdan ABD'nin soğuk savaş politikasına daha sıkı bağlamayı, bölgede uyguladığı serüvenci planlarına daha yoğun sürüklemeyi" amaçladığı öne sürülen yorumda, ayrıca ABD'nin yeni üsler kurduğu ve İncirlik üssünü Basra Körfezini kontrol edecek şe-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

İstanbul'da iki kişi öldürüldü

- Trabzon KTÜ öğrencisi, Dev-Genç yöneticisi öldürüldü

HABER MERKEZİ

İSTANBUL'da önceki gün meydana gelen olaylarda iki yurttaş öldürüldü. Öte yandan Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinden, Dev-Genç yöneticisi bir genç öldürüldü. Ankara, Samsun ve Giresunda ise birer erkek cesedi bulundu.

Olaylar şu şekilde gelişti.

İSTANBUL'DA

İstanbul Kuştepe'de bir taksinin içinde oturanlara ateş açıldı. Olayda bir kişi öldü, bir kişi de yaralandı. Kuştepe taksi durağında, içinde üç kişinin oturduğu taksiye kimliği belirlenemeyen kişilerce ateş açılınca Ankara Mamak Muhabere Okulunda askerliğini yapmakta olan ve hava değişimi için İstanbul'a geldiği öğrenilen Salih Gül adlı yurttaş öl-

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Yakalanan stok yağlar belediyece satılmaya başlanınca vatandaş uzun kuyruklar meydana getirdi.

Otobüs kuyruğundan çıkıp, yağ kuyruğuna giren bir vatandaş iki şişe yağını aldıktan sonra mutlu ayrılıyor

Yakalanan 5 ton yağ yarım saatte tükendi

İSTANBUL (ÖZEL)

MERTER semtinde karaborsada satılmak istenen 5 ton yağ Belediye Zabıtalarınca yakalandı. Başer firmasına ait olan bir ve iki kiloluk "Salat" yağı Bakırköy otobüs durağında belediye zabıtalarınca halka satıldı. Yağ satıldığını duyan vatandaş otobüs kuyruğunu terkederek,

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Uluslararası Irk Ayırımı ile Mücadele Günü dolayısıyla bir açıklama yapan TİKP: "Güney Afrika ve Namibya halklarıyla dayanışma içindeyiz"

ANKARA (ÖZEL)

ULUSLARARASI ırk ayrımı ile mücadele günü dolayısıyla Türkiye İşçi Köylü Partisi tarafından yapılan açıklamada "TİKP'nin Güney Afrika ve Namibya halklarıyla dayanışma içinde" olduğu bildirildi. TİKP bildirisinde Zimbabve'den sonra Güney Afrika ve Namibya halklarının da kurtuluşa kavuşacak-

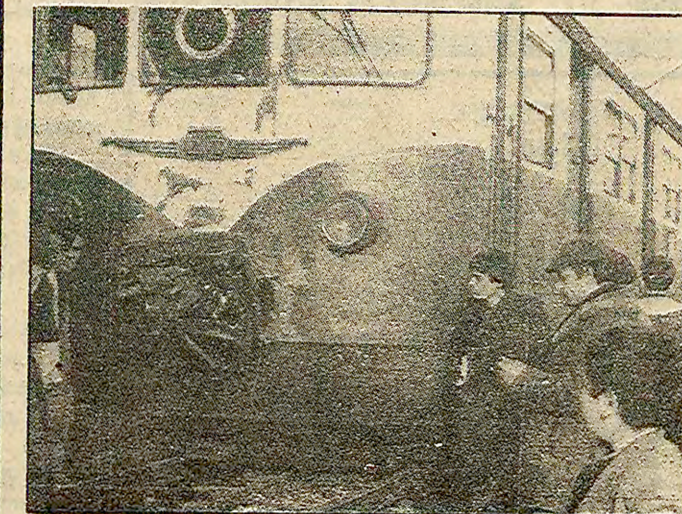
(Devamı sa.7, sü.2'de)

Hatay'da eri öldüren İGD'lilerden biri daha yakalandı

ADANA (ÖZEL)

HATAY ilinin sıkıyönetim kapsamına alındığı 20 Şubat 1980 tarihinden bu yana sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince yürütülen çeşitli soruşturma, arama ve operasyonlar sonunda çeşitli suçlardan 430 kişinin gözaltına alındığı, bunlardan 304'ünün salıverildiği, 15'inin tutuklandığı, 53 dosyanın ise Sıkıyöne-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Sirkeci'den Halkalı yönüne hareket eden ve Kumkapı istasyonu girişinde onarım çalışmaları nedeniyle sinyalde duran banliyö trenine, ikinci bir trenin çarpması sonucu her iki tren de hasar gördü.

Diyarbakır'da raydan çıkan trende 4 kişi öldü

Ucuz atlatılan İstanbul'daki tren kazasında hafif yara alan yolcular yine yolcuların yardımıyla kurtarıldılar

DİYARBAKIR (ÖZEL)

BATMAN'dan Diyarbakır'a gelmekte olan 718 sefer sayılı yük treni Diyarbakır'a 6 kilometre kala, fabrika mevkisinde raydan çıktı. Trenin raydan çıkması üzerine iki vagon Dicle nehrine uçtu. Diğer vagonlardan ikisinin de Diyarbakır-Mardin karayolunu kapattığı bildiriliyor.

Önceki gün sabaha karşı meydana gelen tren kazasında yük treninin üç personeli ve bir PTT görevlisi hayatlarını kaybettiler. Kazada ölenlerin kimlikleri şöyle: Tren şefi Hamiş Durmaz, makinist Ahmet Mungan, makinist

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Faik Bulut Ankara'da serbest bırakıldı

Faik Bulut

ANKARA (ÖZEL)

İsrail'de yedi yıl tutuklu kalan ve Türkiye'ye döner dönmez, Yeşilköy Hava Limanında gözaltına alınan Faik Bulut Ankara'da serbest bırakıldı.

Salı günü İstanbul'dan Ankara'ya götürülen Faik Bulut'un Ankara Emniyet Müdürlüğünde ikinci kez ifadesi alındı. Daha sonra savcılığa sevk edilen Faik Bulut hakkında daha önceden "Kürtçülük" iddiasının bulunduğunu ileri sürerek, tutuklama istemi ile Sulh Mahkemesine gönderdi. Mahkeme tutuklama istemini reddederek, Faik Bulut'un suçsuz olduğunu belirtti ve serbest bıraktı.

Faik Bulut 1973 yılında İsrail komandolarının Lübnan'daki bir Filistin kampına yaptıkları baskın sırasında yaralı olarak esir alınmıştı. Aynı saldırıda 11 Türkiyeli katledilmişti. İsrail Askeri Mahkemesince yedi yıl hapse mahkum edilen Faik Bulut 14 Mart günü Türkiye'ye hareket etmiş ve Yeşilköy Hava Limanında gözaltına alınmıştı.

Maden-İş'in grevci işçilere ayda 1500 lira ödemesi tepkiyle karşılanıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

MADEN—İş Genel Başkan Vekili Murat Tokmak'ın önceki gün, MESS'e bağlı işyerlerinde greve çıkan işçilere ayda 1500 lira vereceklerini açıklaması işçiler arasında tepkiyle karşılandı.

Daha önce işyerlerinde grevci işçilere ayda 1500 lira verileceği şeklinde konuşmalar yapan Maden-İş yetkililerinin bu açıklamaları, önceki gün Maden-İş Genel Başkan Vekili Murat Tok-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

THY'de uyuşmazlığın çözülmesi için özel arabulucuya başvuruluyor

ANKARA (ÖZEL)

THY ile Hava-İş arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerine önceki gün devam edildiği ve Prof. Turan Esener'in özel arabulucu olarak kabul edildiği bildirildi.

(Devamı sa.7, sü.4'te)

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Ah çifte telli

Bu çifte telliyi ben oldum olası severim. Zaten bizim halk havalarının sözleri bitirimdir. Gerçekçidir. Mizah doludur. Kollektif bir dehayla doludur.

"Çaldığım balaban"
"Karagözlüm alaman",
"Ben buralı değilim",
"Bana gönül balaman"...'dır. Bir dörtlüsü örneğin!...

Bundan doğal bir biçimde, kondu göçtülüğü anlatmak mümkün müdür? Devam edelim mi:

"Çaldığım uttur"
"Nutkum tutuktur"
"Biçare göynüm"
"Sana vuruktur"...

İşte bu havada, Cahid Karakaş, gazetecilerin Ankara Otelindeki eğlencesinde, göbek atmışmış...

Şimdiye kadar bu tür bir gösteride bulunduğunu görmemiştik. Yıllar geçtikçe birbirimizi tanıyoruz!...

Eh şimdiye kadar nerdeydin sayın Karakaş. Mecliste, Turgut Zaim'in tablolarını bile, gazetecilerin bölümüne çok gördün. Onları aldın, yerlerine eski İstanbul gravürleri koydun!...

Neyse unutalım...

Sezarın hakkı Sezara... Parlamento yapısında, spor salonu yapmıştır Karakaş, Koskoca bir Gima yapmıştır. Şimdi de, neye yarıyacaksa, kağıttan bardaklar ısmarlamışmış, arkadaşlara dağıtmak için!...

Ben diyorum ki, sayın Celal Bayar'ın hakkını yedik bazı konularda. Bir iki kez, saz fasıl düzenlediler Çankaya'da, Münir Nurettin'i davet edip, hepimiz, sanki, pehrizkarlığın kıl rengi erdeminde bütün ömrümüz kulaç atıyormuş gibi, "aaa"...lar, "ooo"lar çektik!...

Niye çektik ki?...Terbiyesizliğimizden!...Sonra insan daha gençken, kuralları, karşısındaki için çok katı...

Bir numaralı vatandaş olduğu için, neden insan gülmesin, söylemesin, oynamasın?..

Gene bir başka haksızlığımızı anımsatırım öz özlerimize...

Oysa... İnsanların ne hatalarından söz ediyorum şu sırada, ne suçlarından... Çankaya Bayar zamanında halka çok açıktı.

—Nasıl açıktı?...

—Bir kez, bahçesi belirli günlerde gezilirdi.

Bazı yarara toplantıları, Çankaya'nın bahçesinde yapmak iznini kolaylıkla koparmıştık ondan...

Sonra Çankaya gitgide kapandı Güvenlik dediler, protokol dediler. Üç dört kişi, güvenliği de, protokolü de, analarının karnında yemiş yutmuşcasına, aslında, havaya, suya egemen olmak için, kestiler köşkle halk ilişkilerini!.. Anımsıyanlar gelişmeyi söylesinler, doğru muyum, yanlış mıyım?...

Şimdi, herhalde yeniden düzenlenmek isteniyor bu ilişkiler. İçtenlikle mi, siz söyleyin, ben çoktan artık rotamı yitirdim!...

"1 Numaralı vatandaşlığa aday hani parlamento yapısında, bizim bölümden Turgut Zaimleri indirten sayın Karakaş...

(—Yoo değilim 1 numaralı aday, demesin!...), Şimdi basınla birlikte çiftetelli oynuyor...

Kımıyanam, İlle benim yapmadığım şeyleri kınamak dar düşünmek olur!

Ama birdenbire bu çiftetelli nereden çıktı:

"Ah çiftetelli"
"Mesineti belli",
"Ah bir yar buldum",
"Şu cihanda teeelli"
"Yalalel, yalelel, yalellel li"...

—Karşı mısın bu adaylığa?...

Bana bütün anayasaların verdiği hakla, karşıyım.

—"Niye"?

—Nitelikleri olan adamdır Sayın Karakaş. Hele bugünkü makamına ulaşmadan, sessizdi, nazikti. Gene öyledir kuşkusuz. Kendini, kendine bıraktığında, bir gözlemci tarafı vardır. Dinüst insandır ya; kuşkusuz. Ama ben, bu nazik zamanda, Cumhurbaşkanı imajım başka!...

Metodiktir. Çalışkandır.

Ama benim Cumhurbaşkanı imajım başka!...

"Ah çiftetelli"
"Adaylığı belli"
"O yarı sevmedim"
"Yazmada da belli"...
"Yalelel, yalelel, yalel li!"...

***

"Çaldığım balaban"
"Bildiği dil alaman",
"O bize göre değil"...
"Oyunuzu balaman",
"Yalelel, yalelel, yalelelli!...

***

"Çaldığım uttur"
"Nutkum tutuktur"
"Ona değil göynüm",
"Başkasına vuruktur"...
"Yalelel, yalel, yalelellim"...

Zamanla elbette, "1" numaralı vatandaşın seçimi, bir dereceli olacak. Daha o gün uzak, amma bir gün gelir elbette.

Bambaşka bir not düşüyorum

Burada, bizleri, TRT, patinaja boğu... Görüntülerin... dörtte biri, kaslı kaslı, genç erkekler, ve biçimli bacaklı etekleri savrulan, genç kadınlar oldu.

Program yokluğundan bu.

—Ama çok güzel !

—Güzeline güzel, ama el insaf. Türkiye'de hiç yapılmayan bir sporu saatlerce göstermek, yemek kitabında, ilk yeri, ananaslı, krem fueteye vermek gibi bir şey...

Azcık daha az, vıj vıj, n'olur. Kimse neden hiç ses etmiyor ki?

Fiyatı	Ressamın Adı	Tablonun Adı	Adet	Tutarı
20 TL.	Aysu Koçak	Hasat	....	....
50 TL.	Ramiz Aydın	Oduncular	....	....
100 TL.	Ramiz Aydın	Kağnı	....	....
100 TL.	Ali Demir		....	....
250 TL.	Kasım Koçak	Madenciler	....	....
500 TL.	Kasım Koçak	Aydınlık	....	....
		TOPLAM	....	....

Aydınlık kartları isteme kuponu

İsim: ....
Adres: ....

Yukarıda cins ve miktarını belirttiğim kartlardan ödemeli olarak gönderiniz.

İsteme Adresi:
Molla Fenari Sok. 37/2
Cağaloğlu/İstanbul
Posta Çeki No:
BAYAŞ—AYDINLIK
11 83 46
Hesap No:
BAYAŞBASINYAYIN AŞ.
İş Bankası Türbe Şubesi
2149 İstanbul

Not: 100 lirayı aşmayan kart talepleri için posta pulu gönderiniz.

Ereğli Kömürleri İşletmesi Müessesesi Müdürlüğünden
4000 adet otomatik nipel satın alınacaktır

1- Şartnamesine göre kapalı zarfla teklif alınmak suretiyle 4000 adet otomatik nipel satın alınacaktır.
2- Teklif zarfları 7.4.1980 Pazartesi günü saat 14.00'ye kadar EKİ Genel Muhaberat Şefliğine verilmiş olacaktır.
3- Teklif zarfları aynı gün saat 15.00'de Zonguldak'ta Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) Ticaret Şube Müdürlüğünde açılacaktır.
4- Şartnameler Zonguldak'ta EKİ Ticaret Şube Müdürlüğünden, Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından, İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Caddesi Odakule İş Merkezi No: 284-288 kat 12 de TKİ. Satınalma Müdürlüğünden temin edilebilir.
5- Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 12432-288)

İLAN
PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- İşletmemiz ihtiyacı için malzemelerinin tamamı müdürlüğümüzden verilmek kaydıyle 5.000 adet kılavuz çubuğu içeliği yaptırılacaktır.
2- Bu ihaleye ait idari, teknik şartname ve teknik resim müdürlüğümüz veznesinden 100.- TL. mukabilinde temin edilir.
3- İhale kapalı teklif alması suretiyle yapılacaktır.
4- İhale tarihi 21.4.1980 Pazartesi günü olup, ihaleyi iştirak edecek firmaların bu tarihe kadar tekliflerini vermeleri şarttır.
5- İdaremiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 12452-289)

KONU: PARLAMENTONUN GELECEĞİ

GÜNÜN KONUĞU
Salih Yıldız
(Van CHP Milletvekili)
Konusan: Feyza Zileli

● "Tümüyle Türk ulusu teröre karşıdır. Hükümet edenler ve siyasi partiler için bundan daha büyük bir güç kaynağı düşünülemez"

"Karamsarlığa ve umutsuzluğa kapılmanın hiç bir anlamı olmadığı görüşündeyim"

● "Halkımız belki politikacılardan da fazla demokrasiye bağlıdır"

—Sayın Salih Yıldız, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalım, anarşi, dış tehdit karşısında bazı çevreler Parlamentonun artık bir çözüm getiremeyeceğini savunuyorlar. Bu konuda sizin görüşünüz öğrenebilir miyiz?

—Çok partili demokratik sistem Türk ulusunun bir hayat tarzı olmuştur. Halkımız belki politikacılardan da fazla demokrasiye bağlıdır. Bu rejim içinde halkımız kişiliğini kazanmıştır. Bu bakımdan, halkın malı olan bu rejimi halkın isteği doğrultusunda geliştirip güçlendirmek hepimize düşen en büyük görevdir.

Demokrasilerde birden fazla parti olması ne kadar zaruri ve olağan ise, her partinin o ülkenin yasalarına uygun ayrı görüş ve bakış açıları olduğu ve olacağı da tabiidir. Bu bakımdan önemli olan siyasi partilerin demokrasinin ana kurallarında bir anlayış ve inanç birliği içinde bulunmalarıdır.

Yurdumuzun içinde bulunduğu ekonomik kriz, anarşi, dış tehdit gibi sorunlar siyasi partileri ve bütün ulusu ciddi şekilde rahatsız etmekte ve düşünmeye sevketmektedir. Bu sorunlara olumlu çözümler aramanın yolu demokrasiden umudu kesmek değildir. Tam tersine demokratik düzen içinde ve yurt gerçeklerini dikkate alarak çözüm aramaktır.

Bu arada parlamentomuzun tutum, davranış ve çalışmaları ile demokrasiye ters düşen bazı eğilim ve hevesleri güçsüz hale getirebilmesi önemli bir faktördür. Parlamentomuzun bu idrak içinde olduğuna inanıyorum.

—Bütün bu sorunlara karşı sizce çözüm yolu nedir?

—Bunun için başta gelen koşul, siyasi partilerimizin bahsi geçen ana konularda herşeyden önce bir teşhis birliğine varmaları ve demokrasi kuralları içinde bu sorunlara oy hesaplarının ötesinde çözüm aramalarıdır.

Özellikle terör olaylarını konusunda, teröre çözümler bulma konusunda yurdumuzda, diğer ülkelerde eşine az rastlanan bir potansiyel mevcuttur. Tümüyle Türk ulusu teröre karşıdır. Hükümet edenler ve siyasi partiler için bundan daha büyük bir güç kaynağı düşünülemez.

Ekonomik konularda ise, aydınlığa çıkabilmek için ulusumuz her türlü fedakarlığa hazırdır. Biz ulus olarak tarihte bunun bir çok örneklerini vermiş bulunuyoruz. Yeter ki, sorumlular fedakarlığı istemede ve dağıtmada inandırıcı ve adaletli bir yol izleyebilsinler.

Yurdumuzun her alandaki zenginlikleri ulusumuzun üstün yeteneklerini içinde bulunduğumuz sıkıntılardan çıkmaya elverişlidir. Karamsarlığa ve umutsuzluğa kapılmanın hiç bir anlamı olmadığı görüşündeyim.

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

AFGANİSTAN'IN İŞGALİ, TARAFSIZ DEVLET MESELESİ VE MİLLETLERARASI HUKUK

Aydın Şahin

RUSYA, Afganistan'ı işgal etmeye başladığında iki ülke arasındaki antlaşmayı hukuki dayanak olarak ileri sürmüş ve giriştiği işgal hareketinin Milletlerarası hukuk kurallarına aykırı olmadığını iddia etmişti.

Ancak ne Milletlerarası hukuk kuralları ne de Rusya ile Afganistan arasında yapılan antlaşma işgale hukuki dayanak olamaz.

Önce, iki ülke arasındaki antlaşmanın işgal için neden hukuki dayanak olamayışını izaha çalışalım. Sözkonusu antlaşma taraftarlardan birinin meşru hükümetince istenecek askeri yardım üzerine, diğer taraf devletin, mevcut hükümete yardım yapabileceğini öngörüyordu. Şimdi durum böyle iken Rusya'nın mevcut hükümeti devirmek amacıyla harekete geçen Babrak Karmel'in isteği üzerine işgale girişmesi mevcut antlaşmayla izahı mümkün olan bir durum değildir. Kaldı ki, iki ülke arasındaki antlaşma da Milletlerarası hukuk kuralları açısından geçerli değildir. Zira, 23 Mayıs 1969 günü Viyana'da imzalanan "Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesinin" "Genel Milletlerarası Hukukun bir emredici kuralı ile çatışan antlaşmalar" başlığını taşıyan 53. maddesi şöyledir: "Yapılışı sırasında, genel Milletlerarası hukukun bir emredici kuralı ile çatışan her antlaşma batıldır". Burada üzerinde durulması gereken husus "Milletlerarası hukukun emredici kuralları" meselesidir. Bu konuda BM've üye devletlerin tam olarak üzerinde antlaşmaya vardığı kurallar bir bütün olarak ortaya çıkarılabilmiş değildir. Ancak, tüm devletlerin üzerinde anlaşabildikleri bazı kurallar vardır ki onların başında da "İçişlerine karışmama" "silahlı müdahalede bulunmama" vb dir. Bizim için üzerinde mutabakat sağlanabilen bu kurallar şimdilik yeterlidir. İşin ilginç yanı 1969 yılında yapılan Viyana Antlaşmasının görüşmeleri sırasında Sovyet Rusya temsilcisi G.I.Tunkin'in emredici kurallar konusundaki tutumuyla, işgalin yapılan bir antlaşmaya dayandırılmaya çalışılması arasındaki zıtlıktır.. Zira 1969 görüşmeleri sırasında Sovyet Rusya temsilcisi emredici kuralların konulmasını savunarak, bu kuralların barış içinde birarada yaşamanın 5 ilkesi olmasını istemiştir. Yani silahlı müdahalede bulunmaya cevaz veren bir antlaşmanın batıl sayılması gerektiği konusunda Rusya temsilcisi gayret sarfetmiş ve sözkonusu antlaşm da bu doğrultuda imzalanmıştı.

Rusya'nın giriştiği işgal hareketi dünyada büyük tepkilere yol açtı. Bu tür tepkileri hesaplayarak işe girişen Rusya, büyük bir pervasızlıkla işgale ve katliama devam ederken, Batı tarafından ortaya atılan "Tarafsız Devlet" meselesi gündeme geldi. Şimdilerde bu sorun tartışılmaktadır.

Tarafsız devlet statüsü nedir ve bugün için böyle bir statünün sağlanması Milletlerarası hukuku açısından mümkün müdür?

BM Antlaşması imzalanmadan önce yapılan ve tarafsızlaştırılan devletin bağımsızlığına getirilen sınırlamalarla sonuçlanan tarafsızlık antlaşmaları, Milletlerarası hukuk açısından geçerli sayılabilirler belki. Ancak 1907 La Haye tarafsızlık antlaşmalarının yapılmasından sonra gelişen ve değişen dünyada devletler BM Teşkilatını kurmuş ve bir BM antlaşması imzalamışlardır. Artık bu noktadan sonra yapılacak bir tarafsızlık antlaşmasının Milletlerarası hukuk açısından bir geçerliliği kalmamaktadır.

Zira 1907 La Haye tarafsızlık sözleşmeleri gereğince tarafsızlaştırılan bir devlet, hiç bir surette bir savaşa katılamayacak, savaşa taraf olan devletlerden herhangi birine ne türden olursa olsun yardımda bulunmayacak, ikmal, geçit vs. imkanlar tanımayacaktır. Yine bu sözleşmeler gereğince tarafsızlaştırılan devlet bir savaş zamanında denizlerine gelen savaşan devlete ait gemilere de yardımda bulunmayacak, onlara sadece limanlarından ayrılmaları için gerekli yardımda bulunabilecektir.

Tarafsız devlete yüklenen bu külfetlerin, o devletin bağımsızlığını kısıtladığı çok açık olarak ortadadır.

Sorun, 1907 La Haye tarafsızlık sözleşmelerinden sonra yapılan ve dünya devletlerinin büyük çoğunluğunun katıldığı BM antlaşması açısından ele alındığında şu durumu arzetmektedir: TARAFSIZ DEVLET OLMAZ.

Zira BM teşkilatının prensiplerini sayan 2. maddenin 4.paragrafı üye devletlere, birbirlerinin toprak bütünlüklerine ve siyasi bağımsızlıklarına karşı tehdide veya kuvvet kullanılmasına başvurmaktan kaçınmalarını belirtmektedir. Herhangi bir üye veya üye olmayan bir devlet böyle bir harekete teşebbüs ederse, icabeden tedbirleri almak ve saldırı hareketlerini önlemek barışı korumak ve bozulan barışı yeniden kurmak teşkilata ait bir görevdir. BM'nin alacağı kararlara, tedbirlere uymak da üyeler için bir vazifedir. BM antlaşmasının 2.maddesinin 5. paragrafı, kapsadığı şu hükümle de tarafsızlık durumuna imkan bırakmamaktadır: "Teşkilatın üyeleri iş bu antlaşma hükümleri gereğince teşkilatın giriştiği herhangi bir teşebbüse her türlü yardımda bulunurlar ve teşkilatça aleyhine önleyici veya zorlayıcı tedbir alınan devlete yardım etmekten kaçınırlar."

B.M. antlaşmasının, barışın tehdidi, bozulması ve saldırma hareketi halinde yapılacak harekete dair olan 7.bölümü daha açık ve kesin hükümlerle tarafsızlık durumuna son vermektedir. Bu halin gerçekleşmesi üzerine artık tarafsız kalmak yok, saldırgan aleyhine harekete geçmek, saldırıya uğrayan tarafa her surette yardım etmek vardır. Bu yardım en son aşamasında silahlı yardım da olabilir.

Unutmayalım ki geçmişte tarafsız devletin kötü örnekleri verilmiştir. 1831 tarihli antlaşmayla tarafsız devlet statüsü kazanan Belçika, savaş dışı kalması ve saldırıya uğramaması gerekirken aksi olmuş ve tarafsız devlet olup olmadığına bakmadan saldırgan Almanya, Belçika'ya girmişti. Bundan gereken dersi çıkaran Belçika savaştan sonra tarafsız olmayı istememiştir.

Bugün Afganistan'ın tarafsızlaştırılması Milletlerarası hukuk kurallarıyla bağdaşmamaktadır. Kaldı ki saldırgan Rusya'ya karşı direnen Afgan halkı dışlanarak yapılacak bir antlaşma hepten hükümsüzdür. Bugün yapılacak hukuki iş, saldırgana karşı direnen Afgan halkına, istedikleri her türlü yardımı yapmaktır.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Açıl göz açıl!

Haydaaa..

Dev-Yol'cularla başlattığımız tartışmaya katılan katılana..

Tam cumhurbaşkanı seçimi üzerine yazı yazmaya başlamıştık ki, telefonlar çalmaya başladı arka arkaya...

Sanki sözleşmişler gibi, İGD'liler bize şu soruyu sormakta:

"Bugünkü (önceki günkü) yazında 'Rusya'nın Afganistan'ı işgaliyle, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatının aynı şeyler olduğu düşüncesinde değilim' dedin.. Bu cümleyi biraz açsana..."

Açalım.

Önce kısa bir hatırlatma yapıp, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatını ele alalım.

Vietnam sürekli olarak Çin sınırlarını ihlâl ediyor, sınırda çatışma çıkartıyor.

Çin de bu sınır ihlâllerine derhal son vermesi için Vietnam'a ihtarı çekiyor.

Ne var ki, Vietnam aldırmıyor ve Çin sınırındaki ihlallerini ısrarla sürdürüyor.

Bunun üzerine Çin, "Nush ile uslanmayanı etmeli tekdir, tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir" deyip, Vietnam'a karşı ihtar harekatını başlatıyor.

İhtar harekatına başlarken de "Amacım Vietnam'ı işgal etmek değildir, gerekli tokadı atıp bir hafta içinde geri çekilmektir" şeklinde bir açıklama yapıyor.

Nitekim de sözünde duruyor ve bir hafta içinde Vietnam'dan geri çekiliyor.

Bu da bize şunu gösteriyor: Demek ki Çin emperyalist amaçlarla Vietnam'a girmemiştir.

Emperyalist amaçlarla Vietnam'a girmediği de, bir hafta içinde bu ülkeden geri çekilmesinden bellidir.

●●●●●●

Ya Rusya ne yapıyor?

Tam 12 yıl önce Çekoslovakya'yı işgal ediyor.

Ve tam 12 yıldır da Çekoslovakya'yı terketmiyor.

Rusya yalnız bununla da kalmıyor.

Dünyanın birçok ülkesinde darbeler tertipliyor, işgallere girişiyor.

Bugüne kadar da işgal ettiği bir ülkeden geri çekildiği görülmüyor.

Şu halde Rusya, sosyal-emperyalist bir devlettir.

Afganistan'ın işgali, Rusya'nın sosyal-emperyalist olduğunun en yeni ve en canlı örneğidir.

Rusya bugün Afganistan'da bir emperyalist devletin yapabileceği her şeyi sergilemektedir.

Kundaktaki çocuklardan bastonlu ihtiyarlara varıncaya kadar Afganlıları topluca imha etmektedir.

Hatta 1975 Cenevre Anlaşmasını da çiğneyip, zehirli gaz bombası kullanabilme vahşetini bile göstermektedir.

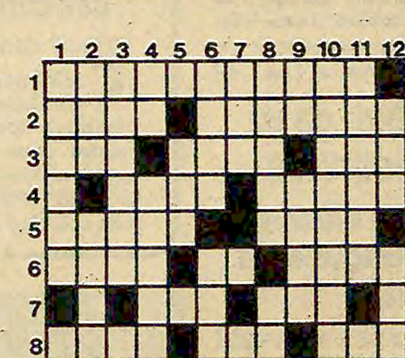
Görülüyor ki, Rusya'nın Afganistan'ı işgaliyle, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatı aynı şeyler değildir.

Ey İGD'liler! Önceki günkü yazımda geçen "Rusya'nın Afganistan'ı işgaliyle, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatının aynı şeyler olduğu düşüncesinde değilim" şeklindeki cümlemi biraz daha açmamı istemiştiniz benden.. Açtım işte.. Ancak önemli olan sizin gözlerinizi açabildim mi?

Gözlerinizin açılıp, açılmadığını öğrenebilmemiz için; bir telefon kafi..

Telefonunuzu bekliyorum, fazla bekletmeyin beni.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Ankara'da bir semt 2) TERSİ yüksek ve çoğu silindir biçiminde yapı- TERSİ basit, sıradan 3) TERSİ bazı geometri terimlerinin sonuna getirilen kenarlı anlamında sözcük- TERSİ tasa, sıkıntı- Şehir dışı 4) Yankı- Havadan, aslı astarı olmayan 5) TERSİ tapınak- Dans 6) Yolcu evi, misafirhane- Genişlik- TERSİ Cennette bulunduğuna inanılan bir ağaç 7) TERSİ Osmanlı İmparatorluğunda rütbeleri belirten bir araç- TERSİ bir renk 8) Buğday veya tahıl deposu- Önce, birinci- Sabahın ilk saatleri.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) TBMM'yi meydana getiren Meclislerden biri 2) TERSİ bir göz rengi- Etle yapılan 3) Zimbabve'nin yeni başkanı 4) Bir renk- TERSİ keçi yavrusu 5) Ekip 6) İran'ın eski adı- Eski bir Türk devleti 7) TERSİ tavır, davranış 8) Yugoslavya'da bir şehir- Temiz anlamında 9) TERSİ bir nota- Hareketli, çalışkan 10) Yarışma hali 11) Ne sıcak, ne soğuk su 12) Bir ırk- Bir ağırlık ölçüsü birimi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	İ	L	L	İ	Y	E	T	■	A	N	İ
2	E	R	O	İ	N	■	K	E	L	■	E	N
3	S	İ	N	E	M	A	S	K	O	P	■	C
4	E	L	A	G	E	■	E	R	G	E	N	E
5	L	İ	M	E	■	A	R	İ	■	K	E	S
6	E	K	■	■	E	L	İ	Ş	İ	■	H	U
7	■	■	N	A	L	A	Y	■	K	E	S	■
8	M	A	L	A	T	Y	A	■	A	R	İ	K

ABD Dışişleri Bakanlığının açıklaması:

"Bakteriolojik silah yapımında mikroplar çevreye yayılınca Sverdlovsk'ta yüzlerce kişi öldü"

WASHINGTON (AP)
ABD Dışişleri Bakanlığı, bakteriyolojik savaş silahlarının yol açtığı bir hastalık yüzünden Sovyetler Birliği'nde yüzlerce kişinin öldüğünü açıkladı. Geçen ilkbaharda Sovyetlerin Sverdlovsk kenti yakınlarında meydana geldiği bildirilen kazadan İngiliz gazeteleri daha önce söz etmişler, fakat Sovyet yetkilileri bu haberleri yalanlamıştı.

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, olay hakkında soruşturma açmak için elde yeterince kanıt bulunduğunu belirtti.

Gözlemciler, ABD'nin bakteriyolojik silahların geliştirilmesi ve üretimini yasaklayan 1975 anlaşmasına uyulup uyulmadığını gözden geçirmek amacıyla Cenevre'de yapılmakta olan uluslararası bir konferansa konuyla ilgili şikayetlerini getireceğini ifade ediyorlar.

Bakteriyolojik silahlar, insanlara hastalık bulaştıran mikroplar saçarak, kitlesel ölümlere yol açtığından uluslararası bir anlaşmayla yasaklanmıştı. Geçen yılki kaza, Sovyetlerin bu konuda araştırmalar yaptığını göstermesi bakımından dikkat çekiyor. Öte yandan, Moskova yönetiminin, Afganistan, Kamboçya ve Laos'ta zehirli gaz kullandığına dair haberler de büyük bir yaygınlık kazanmıştı.

TASS'IN İDDİASI

Bu arada Sovyet Haber Ajansı TASS, ABD'nin bu konudaki açıklamalarının doğru olmadığını iddia ederken, bunun "doğal bir bulaşıcı hastalık olabileceğini" ileri sürdü.

Sverdlovsk'daki merkezi hastanenin başhekim yardımcısı ise AP'ye verdiği demeçte, o tarihte hiç bir bakteriyolojik savaş silahının yol açtığı kitlesel ölümlerin olmadığını öne sürdü.

Kimse nedenini bilmiyor ama...

Kabil'de geceleri yine ateş sesleri duyuluyor

■ Direnişçiler İran'dan yardım istedi

PEŞAVER/YENİ DELHİ (Ajanslar)
Afganistan başkenti Kabil'de geceleri sürekli olarak ateş seslerinin duyulduğu bildirildi. Kabil'den Pakistan'a ve Hindistan'a geçen görgü tanıklarının bildirdiğine göre, özellikle gece sokağa çıkma yasağının başladığı saat olan 23.00'ten sabah saat 05.00'e kadar kentin çeşitli semtlerinde makinalı tüfek ve tabanca ateşi sesi duyuluyor. Görgü tanıkları ateşin nedeni konusunda herhangi bir bilgileri olmadığını belirtirken, gözlemciler başkent Kabil'de gece direniş kuvvetleri ile işgalci birlikler arasında çatışmaların olabileceğini belirtiyor. Bazı kaynaklar ise, Afgan ordusu içinde veya işgalci birliklerin kendi aralarında çatışmaların olabileceğini öne sürüyor.

Öte yandan, Camaat-i İslami adlı direniş örgütü sözcüsünün açıklamalarına dayanan Sinhua ajansı geçtiğimiz pazar günü Sovyet hava ve kara kuvvetlerinin saldırısı sonucunda Baglan kentinde 30 kişinin öldürüldüğünü bildirdi. İşgalci Rus birliklerinin kadın-erkek ve genç-yaşlı ayırımı yapmadan Baglan yöresini bombaladıklarını belirten ajans, direniş kuvvetlerinin Kunar'da büyük miktarda Rus yapısı silah ele geçirdiklerini kaydetti.

İRAN'A ÇAĞRI

Afganistan Kurtuluş Cephesi adlı direniş örgütünün sözcülerinden Şeyh Abdülkerim Sadıki, Afgan ulusunun Müslüman dünyadan acil olarak yardım istediğini söyledi. Özellikle İran yönetiminin Afgan direnişçilerine yardım etmesini talep eden Sadıki Kabil'deki iktidarı yıkıp İslam Cumhuriyeti kurmak için savaştıklarını açıkladı.

Öte yandan THA'nın bildirdiğine göre, 5 direniş örgütünün biraraya gelmesiyle kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu İçin İslam İttifakı" adlı cepheye tarafsız bir kişi başkan olarak getirildi. 35 yaşındaki Doktor Suiaf'dan başka İttifak'ın yöneticisi olacak olan 7 kişi daha sonra tespit edilecek.

Başbakanın istifasıyla İtalya'da hükümet bunalımı başladı

ROMA (AJANSLAR)
İtalya Başbakanı Francesco Cossiga'nın istifasının ardından 2. Dünya Savaşından bu yana 38. hükümet bunalımı başladı. İstifanın ardından Hıristiyan Demokrat, Sosyal Demokrat ve Liberal Partilerin bir koalisyonu olan Cossiga hükümeti, Sosyalist Partinin destek olmaktan vazgeçmesi üzerine yeterli çoğunluğu yitirmişti.

Gözlemciler, görevin tekrar Cossiga'ya verilebileceğini belirtirken, Sosyalistlerin Komünist Partisinin de hükümete alınma önerisinin Hıristiyan Demokratlarca benimsenmemesi yüzünden yeni hükümetin kurulması çalışmalarının uzayacağını belirtiyorlar.

Cossiga istifasından önce Mecliste yaptığı konuşmada, "Terörizmle mücadele için ülke çapında çaba gösterilmesini" istedi.

İspanya'da Katalan bölgesinde 41 yıl sonra ilk yerel seçim

BARSELONA (AP)
İspanya'daki Katalanlar 41 yıldır ilk kez yerel Meclis seçimleri için oy kullandılar. İlk gelen haberler Sosyalistlerin önde gitmesine rağmen, yeterli çoğunluğu sağlayamayacakları yolunda.

Seçimler sonucu özerk hükümeti kuracak olan 135 sandalyeli Bölgesel Meclis oluşacak. Gözlemciler, seçim sonuçlarının Başbakan Suarez'in bu ay içinde aldığı ikinci yenilgi olduğunu belirtiyorlar. Bu ayın başlarında yapılan Bask Bölgesindeki seçimlerde de Suarez'in partisi, 90 sandalyeden ancak 6'sını kazanabilmişti. Suarez Katalan seçimlerinde de oyların yaklaşık yüzde 12'sini aldı.

El Salvador'da çatışmalar

SAN SALVADOR (AP)
El Salvador'un başkenti San Salvador'da sokağa çıkma yasağı sürerken, bir binayı saran ordu birlikleri ile silahlı gruplar arasında çıkan çatışmada silahlı gruptan 2 kişinin öldüğü bildirildi.

Carter, Sedat ve Begin Camp David'de.

"Özerklik" görüşmelerinin 26 Mayısta sonuçlanması gerekiyor

Carter, Begin ve Sedat'ı Washington'a çağırdı

■ ABD Başkanı iki lideri nisan ayında ayrı ayrı kabul edecek

■ Sedat, Begin'in anlaşmaya hazır olmadığını söyledi

WASHINGTON/ TEL AVİV (AP)
ABD Başkanı Carter'ın, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve İsrail Başbakanı Begin ile nisan ayı içinde Washington'da ayrı ayrı görüşeceği açıklandı.

Beyaz Saray basın sözcüsü Jody Powell'in yaptığı açıklamaya göre, Carter salı günü Begin ve Sedat ile birer telefon görüşmesi yaptı. "Batı Şeria ve Gazze'de özerklik meselesi için üç tarafın (Mısır-İsrail-ABD) şimdiye kadar sürdürdüğü görüşmelerin değerlendirmesini yapmak için" Begin ve Sedat'ın Washington'a çağrıldığını açıklayan Jody Powell, 1978 yılının Eylül ayında 13 günlük görüşmelerden sonra sağlanan Camp David anlaşmalarının başarıyla sonuçlanmasını diledi.

Öte yandan AFP, Carter'ın Begin ve Sedat'ın yanı sıra Ürdün Kralı Hüseyin'i de nisan ayı içinde Washington'a davet ettiğini bildirdi.

İSRAİL ZİRVEDEN SÖZ EDİYORDU

Powell'ın çarşamba günü yaptığı açıklamadan önce, İsrail Askeri Radyosu salı gecesi yayınladığı haber bülteninde Carter'ın Begin ve Sedat'ı ikinci bir Camp David zirvesi için Washington'a çağırdığını öne sürdü. Ancak haber Amerikan yetkilileri tarafından yalanlandı ve Carter'ın iki lideri ayrı ayrı kabul edeceği bildirildi.

Öte yandan, İsrail Askeri Radyosu, ABD Başkan Yardımcısı Walter Mondale'in Ortadoğu'ya bir gezi yapacağını öne sürmüştü, ancak bu haber de Beyaz Saray sözcüsü tarafından yalanlandı.

İsrail kaynakları, Beyaz Saray'ın yalanlamasına rağmen nisan ayında Washington'da bir Sedat-Begin-Carter zirvesinin gerçekleşmesinin ihtimal dışı olmadığını belirtiyor.

ANLAŞMAZLIK KONULARI

Camp David anlaşmalarına göre, Batı Şeria ve Gazze'nin özerkliği konusunda şimdiye kadar yapılan üçlü görüşmelerde bir sonuç alınamamıştı. ABD tarafını önce R. Strauss sonra Özel Büyükelçi Linowitz, Mısır tarafını Başbakan Mustafa Halil, İsrail tarafını da İçişleri Bakanı Yosef Burg'un temsil ettiği görüşmelerde, esas olarak üç konuda görüş ayrılığı çıkmıştı:

* Kudüs'te yaşayan Arapların seçimlere katılması,
* Seçilecek Filistin organının hem yürütme hem yasama işlevlerini üstlenmesi,
* İşgal altındaki topraklardaki İsrail güvenlik kuvvetlerinin durumu.

SEDAT'IN DEMECİ

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, kendisinin ve Begin'in yeni yönlendirmeler yapmadan, Filistinlilerin özerkliği konusundaki görüşmelerde somut olarak görüş birliğine varmanın çok güç olacağını söyledi. İsrail'de yayınlanan "Maariv" gazetesinin Kahire'deki muhabirine bir demeç veren Sedat, "Anlaşmaya varmak için Begin'in henüz hazır olmadığını" belirtti.

DÜNYA KAMUOYU IRKÇI REJİMLERİ MAHKUM EDİYOR

Irkçılığa karşı Uluslararası Mücadele Günü kutlandı

■ 30 ülke, Azanya halkına 7 milyondan fazla yardım yaptı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER- NEW YORK
Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 1966'da aldığı bir kararla, Güney Afrika'da (Azanya) Sharpeville katliamının yıldönümü olan 21 Mart, Uluslararası Irk Ayrımı ile Mücadele Günü ilan edildi. Apartheid politikasına karşı mücadele günü dolayısıyla bu yıl 30 ülkenin Azanya (Güney Afrika) halkına, eğitim alanında kullanılmak amacıyla 7 milyon 698 bin 996 dolar yardım yaptığı bildiriliyor. Bu yardımı gerçekleştiren ülkelerin başında Amerika, Japonya, Fransa, İngiltere ve Batı Almanya'nın geldiği belirtiliyor.

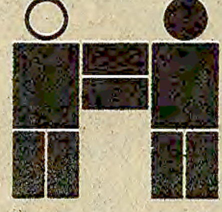
APARTHEİD NEDİR?
Apartheid, Güney Afrika hükümetinin, Afrikalı, Asyalı ve teni beyaz olmayanların ırksal ayırımı, ezilmesi ve sömürülmesi olan resmi devlet politikasına verilen addır. Bu sistem beyazların toprak ve doğal kaynakları ellerinden alınmış ve ölmeyecek kadar bir ücretle yaşamlarını sürdürmeye çalışan Afrikalıları sömürerek, büyük kâr sağlamalarına olanak vermektedir. Apartheid uygulamalarıyla toprağın büyük bölümü beyaz azınlığa ayrılmıştır.

KENDİ ÜLKESİNDE GÖÇMEN
Apartheid sisteminin merkezinde ne zaman, nerede gerekirse emre amade olan, iş bittiğinde hiç bir sorumluluk gerektirmeden bir kenara atılabilen, ucuz ve bol işgücü isteği yatar. Güney Afrika'da beyazlarla siyahların çalışma koşulları birbirinden tümüyle farklıdır. "Ayrı kalkınma" adı verilen sistemle Afrikalı işgücünün önemli bölümü Bantu denen verimsiz ve sınırlı topraklara yerleştirilmiştir. Burada yaşayan Afrikalı çok sıkı bir denetimden geçerek göçmen işçi olarak beyazlara ayrılan bölgelerde çalışır. Bölgeler ayrılmış olduğu için sürekli olarak beyaz bölgede çalışan ve yaşayan işçi kendi ülkesinde yabancı sayılır ve ona hiç bir hak tanınmaz.

APARTHEİD SUÇTUR
Apartheid Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından insanlığa karşı bir suç olarak mahkum edilmiştir. İnsan hakları, ırk ayırımı ve sömürgecilikle mücadeleyle ilgili tüm BM organları Apartheid'i lanetlemiştir, çünkü Apartheid BM yasasına aykırıdır ve insanlığa karşı bir suçtur. Apartheid, bağımsız Afrika ülkelerinin egemenlik ve toprak bütünlüğünü sürekli ihlaline ve saldırıya uğramasına yol açan nedenlerden birisidir. En önemlisi Apartheid gerek bölgede, gerekse tüm dünyada barış ve güvenlik için ciddi bir tehdittir.

Irkçıların baskısına karşı çıkan yerliler.

Güney Afrika rejimi okullar, hastaneler, köprüler, lokantalar hatta mezarlıklar gibi her yerde ırk ayrımı yapıyor. Beyazlar ülkenin zengin kaynaklarını alabildiğine sömürürken, yerli «siyahlar» akla gelmedik güç koşullar altında yaşamaya zorlanıyor. İşte ırk ayrımından bir örnek, tabelada, plajın sadece beyaz ırktan gelenlere ait olduğu belirtiliyor.

halkların dünyası
Çiğdem Kömürcüoğlu

Washington yolcuları

Özerklik görüşmelerinin sonuçlanması için Camp David anlaşmasıyla tanınan sürenin bitimine iki ay kala Carter, Sedat'la Begin'e davetiye çıkardı. Üç lider Washington'da Filistinlilere özerklik tanınması için 10 aydır sürdürülen görüşmelerin vardığı noktayı gözden geçirecekler. Daha doğrusu görüşmeleri içine yuvarlandığı çıkmazdan kurtarmaya çalışacaklar. Yeni bir Camp David zirvesinden bile sözediliyor.

Washington'da yapılacak görüşmeler yeni gelişmelere yol açabilecek midir? Burası çok kuşkuludur.

İsrail Cephesinden gelen işaretler olumsuzdur. Begin uzlaşmaya niyeti olmadığını göstermek için hiç bir fırsatı kaçırmamaktadır. Begin'in geçtiğimiz sonbaharda istifa eden Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'ın yerine getirdiğ Yitzhak Şamir, hem Camp David anlaşmalarına hem de Mısır-İsrail Barış Anlaşmasına karşı çıkan azılı bir siyonisttir. İktidarı oldukça sallantılı bir durumda olan ve daha üç ay iktidarda kalıp kalamayacağı belli olmayan Begin, çareyi siyonistlerin en fanatik kesimine dayanmakta aramıştır.

Bunlar, Batı Şeria ve Gazze'de en ufak bir taviz verilmesine yanaşmadıkları gibi işgalin daha da sıkılaştırılması peşindedirler. Örneğin geçtiğimiz günlerde Begin yönetimi, dünya çapında tepkiyi göze alarak, yeniden Arap topraklarına el koymuştur. Hem de 1967'den bu yana en büyük toprak parçası ilhak edilmiştir.

Bu arada Begin henüz Amerika yoluna koyulmadan İsrail'de psikolojik bir kampanya başlatılmıştır. İsrail basını "Amerika bize baskı yapacak" temasını işleyerek saldırıya geçmiştir.

Ne varki, Carter şu sıra İsrail'e büyük bir baskı yapabilecek durumda değildir. ABD Başkanı, hatırlanacağı üzere, kısa bir süre önce almayı düşündüğü yeni iktisadi önlemleri açıklamıştır. ABD'li seçmenler henüz bu acı ve buruk ilacı hazmedememiştir. Carter tam bu sıra Yahudi seçmenleri cepheden karşısına almaya cesaret edemez.

Carter, Sedat ve Begin'le yapacağı temaslarda hiç olmazsa özerklik görüşmelerinin kesilmemesini ve 26 Mayıs tarihinden sonra da devam etmesini sağlamaya çalışacaktır. Bu Begin'in de işine gelmektedir. Hem Begin'in hem de Carter'ın zaman kazanmaya ihtiyaçları vardır. Carter seçimlerden sonra İsrail'e daha fazla baskı yapabilecek bir duruma gelebilecektir. Öte yandan tam seçimler öncesi özerklik görüşmelerinin başarısızlıkla sonuçlanması, Carter'ın seçim şansını etkileyebilecektir.

Begin ise Fransa ve AET ülkelerinin Filistin devletini tanıma yolunda adımlar atmalarından son derece rahatsız olmuştur. İsrail'de, ABD'ye karşı başlatılan kampanya, ABD'yi Batı Avrupa karşısında İsrail'in yanında saf tutmaya zorlamayı amaçlamaktadır. Avrupa ülkeleri, 242 sayılı BM kararını değiştirerek Filistinlileri "mülteci" statüsünden kurtardıktan sonra, tüm tarafların katılacağı bir konferansın zeminini yaratmaya çalışmaktadırlar. Bu İsrail açısından FKÖ ile aynı masaya oturması için daha büyük bir baskı ile karşı karşıya kalması demektir.

Öte yandan büyük ihtimalle böyle bir konferansa Sovyetler Birliği'nin katılması da sözkonusu olacaktır. Ürdün Kralı Hüseyin geçen yıl böyle bir öneriyi Carter'la görüşmek istemişti. Ne var ki görüşme gerçekleşemedi. Şimdi Carter'ın Kral Hüseyin'le de görüşeceği açıklanmıştır. Bu gelişme Giscard d'Estaing'in Ortadoğu'da yaptığı temaslardan sonra ortaya çıkmıştır.

Bugün Mısır, İsrail ve ABD arasında yürütülen görüşmelerden bir sonuç alınamayacağı herkesçe bilinmektedir.

Gerek bu görüşmelerin zorlamalarla sürdürülmesi, gerekse de Cenevre Konferansına benzer daha geniş bir konferans toplanması, Ortadoğu'da barışın sağlanması ve Filistin sorununun çözülmesinin sürünceme de kalmasına yol açar. Bölgede barışın en kısa yoldan sağlanmasının yolu, ABD'nin Filistin sorununu çözmek için harekete geçerek İsrail'e baskı yapmasıdır. Ne var ki kısa dönemde önümüzde böyle bir belirti görülmemektedir.

Ortadoğu, Batı Avrupa'nın da gündeminde

SİMONET: SOVYETLERE DİKKAT!

PARİS
Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet, "Ortadoğu'da barış sürecinin yavaşlatılması Sovyetler Birliği tarafından sömürülebilir" dedi. Resmi bir ziyaret amacıyla Fransa başkenti Paris'te bulunan Simonet, Batı Avrupa'nın Ortadoğu meselesine önem verdiğini hatırlatarak, Giscard d'Estaing'in Filistinlilerin "kendi kaderlerini tayin etmeleri gerektiği" şeklindeki tezini savunduklarını açıkladı.

Camp Devid anlaşmaları uyarınca, ABD, Mısır ve İsrail arasındaki Filistin'in özerkliği görüşmelerinin 26 Mayısta sona ereceğini belirten Simonet, soruna bir an önce adil bir çözüm bulunmasını istedi. "Yoksa, Sovyetler Müslüman ülkeler üzerindeki etkinliklerini yeniden kurabilirler" şeklinde konuşan Simonet, Afganistan işgalinden sonra, "Kremlin'in Lübnan'daki kargaşalıktan hoşnut olmadığını söylemek pek güçtür" dedi. Sovyet tehditine dikkat çeken Belçika Dışişleri Bakanı Suriye'nin de Moskova'ya yaklaştığını söyledi.

FRANÇOİS-PONCET OSLO'DA

Öte yandan resmi bir ziyaret amacıyla Danimarka başkenti Oslo'ya giden Fransa Dışişleri Bakanı Jean François-Poncet, "Söz konusu olan bir Filistin devletinin varlığını tanımak değildir. Mesele, Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin hakkının tanınmasıdır" dedi.

FİLİSTİN SORUNU GÜNDEMİN İLK MADDESİ

Batı Avrupa ülkelerinin ikili ilişkilerinde Ortadoğu sorunu önemli bir yer tutarken, önümüzdeki günlerde yapılacak olan uluslararası toplantılarda da Filistin meselesinin önem kazanacağı bildiriliyor. 21 üyeli Avrupa Konseyinin Parlamenterler Assamblesi nisan ayı içinde yapacağı oturumda ve 9 AET ülkesinin 31 Mart-1 Nisan tarihlerinde Brüksel'de yapacağı zirve toplantısında, yine Filistin konusunda ortak bir tutum tespit edilmeye çalışılacak.

Çinli gençler 1980'li yıllardan neler bekliyor?

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Şanghay'daki tersane işçileri arasında yapılan bir anket sonucunda, Çinli gençlerin 1980 yıllarında, teknik ve kültürel düzeylerini artırmak istedikleri anlaşıldı. Tersanenin, 116'sı kız 282 genç işçisi arasında yapılan ankette, "1980'li yıllarda ne yapmak istiyorsunuz?" sorusuna cevap verildi.

İşte sorulara verilen cevaplar:

* 107 genç, boş zamanlarında ders çalışarak lise veya üniversite mezunu olmak istiyor,
* 104 genç teknik alandaki yeteneklerini ve bilgilerini geliştirmek istiyor.
* 9 genç bilimsel çalışmalara ağırlık verip keşif yapmak amacında,
* 76 genç ülkenin tarihi kentlerini gezmeyi diliyor,
* 58 genç ücretlerinin artmasını istiyor.
* 43 genç bir veya birden fazla yabancı dil öğrenmek istiyor.
* 31 genç iyi bir konut istiyor,
* 18 genç ideal bir aşk ve mutlu bir yuva istiyor.
* 13 genç sigarayı bırakmak istiyor.
* 13 genç Çin ve yabancı edebiyat eserlerini okumak ve bu konularda yazmak istiyor.

Almanya Komünist Partisi (KPD) kendini dağıttı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Geçen hafta toplanan Almanya Komünist Partisi (KPD) Üçüncü Genel Kongresi, Partiyi dağıtma kararı aldı. Parti kuruluşunun 10. yıldönümünde alınan dağılma kararını, Kongreye katılan 300 delegeden 200'ü onayladı. Alman gazetelerinden elde edilen bilgilere göre, partinin dağıtılması, Parti Başkanı Christian Semmler ve Siyasi Büro üyesi Von Pluto'nun önerisi üzerine gerçekleşti. "Frankfurter Allgemeine" gazetesi, Parti içinde iki ayrı fraksiyonun daha bulunduğunu, bunlardan Köln Grubu olarak bilinen fraksiyonun, Partinin dağıtılmasına karşı çıktığını ve küçük birimler halinde tabanda çalışmalar yapılmasını önerdiğini bildirdi. Köln Grubu ve benzeri görüşleri savunan Berlin Grubunun önerileri Parti Kongresinde kabul edilmedi.

Christian Semmler'in Partinin dağıtılması önerisinde şu görüşlere yer verildi: "Üçüncü Parti Kongresi, yeni bir Komünistler Örgütünün kurulmasını destekler. Bu örgüt, Alman solunun aktif bir kesimi olarak kurulacak diğer komünist ve sosyalist güçlerle birlikte, işçi hareketi içinde sol bir kanadın yaratılması ve devrimci bir proleter partinin kurulması için çalışacaktır."

Partinin merkez organı "Rote Fahne"nin son sayılarında çıkan yazılarda, "Marksizm-Leninizmin bir kriz içinde olduğu" ileri sürülüyor, Partinin "Tabanla ve kitleyle bağının kalmadığı" belirtiliyordu.

Parti eski lideri Semmler'in etrafındaki grubun ilerde toplanacak "Sosyalist Konferans"ın hazırlık çalışmalarına katıldıkları öğrenildi. "Sosyalist Konferans", bağımsız çeşitli sol örgüt ve çevrelerden oluşmaktadır. Doğu Almanya'da rejime muhalefet yüzünden sınır dışı edilen reformcu ve "Avrupa Komünizmi" görüşlerinden etkilenen Rudolf Bahro'nun "Sosyalist Konferans"ın örgütlenmesinde etkili olduğu biliniyor. Bahro, Almanya Komünist Partisine de kendini dağıtmasını ve Sosyalist Konferansa katılmasını tavsiye etmişti.

konuklarımız

Tekstil Sendikasının tutumu üzerine

Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve Genel Sekreteri Zeki Polat

6 Mart 1980 tarihli gazetenizin 4. sayfasında Sayın Gülay Göktürk'ün "Örse Çekiç" sütununda okuduğumuz yazı, bizim için pek şaşırtıcı olmamakla beraber, açıklık getirme amacıyla bir görüş belirtmemize vesile olmuştur.

DİSK-Tekstil'in grev yerlerine Aydınlık muhabirini, bu arada muhtemelen başka gazetelerin de muhabirlerini almama kararı, bu sahte sendikanın içyüzünü teşhir bakımından önemli bir veridir. Demek ki, DİSK-Tekstil, bir yandan "basın özgürlüğü" diye feryad ederken, öte yandan basın özgürlüğünü kendi çıkarlarına göre kısıtlama hakkını kendisinde görmektedir. Tıpkı, "can güvenliği" diye feryat ettiği bir dönemde, İzmir Tariş provokasyonunu yaratarak binlerce işçinin ve halkın can güvenliğini tehlikeye soktuğu ve en az 6 kişinin ölümüne sebep olduğu gibi.

Bizim yıllardır söylediğimiz şudur:

Demokrasi ya vardır, ya yoktur. "Benim yararıma olursa demokrasi ve özgürlükler evet, zararıma olursa hayır" anlayışı, demokratik işçi hareketimize DİSK ve bağlı sendikaları tarafından sokulmuştur. Kamuoyunda kendilerine "demokratik" diyen, kendileri gibi olmayan herkese utanmadan "faşist, demokrasi düşmanı" diye saldıran DİSK'çilerin gerçek içyüzü işte böyle tipik bir faşistliği, zorbalığı göstermektedir.

DİSK- Tekstil gibi zorba bir sendikayla TEKSİF gibi demokrat bir sendikayı kıyaslamaya asla gönlümüz elvermiyor; ama bizim bütün grevlerimize, kongrelerimize, hatta kapalı toplantılarımıza basın mensuplarının nasıl serbestçe girdiğini, bizlere soru sorup bilgi aldığını bilirsiniz.

TEKSİF'in ve bütün TÜRK-İŞ sendikalarının samimi olarak inandığı ve saygı duyduğu "basın özgürlüğü" ilkesi; ülkemizin, halkımızın ve işçilerimizin başdüşmanı Rus emperyalizminin Beşinci Kolu TKP'nin organları için bile geçerli olmuştur. Örneğin, DİSK içindeki TKP grubunun sesi olan Politika gazetesi bile, yayınlandığı zamanlarda, bizim toplantılarımıza muhabir göndermiş ve saygıyla karşılanmıştır. Çok defa Politika muhabirleri bizim tanıdığımız bu sınırsız hoşgörüyü, daha sonra gazetede gerçekleri çarpıtarak ve provokasyon yaparak kötüye kullanmışlarsa da, bizim basın özgürlüğü ilkesine olan saygımız ve kendilerine olan hoşgörümüz değişmemiştir.

DİSK- Tekstil'in basına karşı olan saygısız ve zorba tutumuna şaşmadığımızı söylemiştik. Her şeyden önce bu sahte sendikanın tavrı genelde zorbacadır. İzmir Tariş provokasyonuyla binlerce işçiyi perişan eden, fabrika önlerinde işçi döven, Teksif'in yönetici ve üyelerini kurşunlayan, aynı işyerinde çalışan iki kardeşi birbirine düşman eden DİSK-Tekstil'in, özelde basın mensuplarına karşı davranışı da elbette zorbaca olacaktır. Ayrıca, son giriştiği grev maceresında da basından kaçması için özel nedenleri vardır. Çünkü, her şeyden önce grev çıkış gerekçesini kamuoyuna dürüst olarak anlatılmamıştır. Şimdi grev gerekçesini "parasal haklar" olarak gösteren DİSK-Tekstil, daha önceki uyuşmazlık aşamasında "parasal haklarda anlaşıyoruz, ama disiplin kurulu maddeleri önemli" diyordu. Çünkü, esas olarak bizim imzaladığımız 8. dönem sözleşmesindeki haklara ağzının suyu akıyordu, ama bu hakları aynen koparacak bilgi ve beceriden yoksundu. Sokak slogancılığından ve zorbalıktan gelen bir takım acemi-macerac yöneticiler, sendikacılığın önemli teknik bilgilerine ve kişisel vasıflarına sahip olmadıkları için, kendi dönemlerinde giriştikleri ilk büyük sözleşme işini karmakarışık etmişler, içinden çıkamaz hale gelmişlerdi. Daha en basit temel hükümlerde bile işvereni anlaşmaya zorlayamadıkları için, Teksif'in aldığı parasal haklara dünden razıydılar. Ancak kamuoyunda gösteriş yapabilmek için şike uyuşmazlık düzenlediler ve "disiplin kurulu" diye demeçler verdiler. Ama evdeki hesaplar çarşıya uymayınca, üstelik TKP'nin "Genel Grev" emri de gelince, şike uyuşmazlığını istemeyerek de olsa greve dönüştürdüler. Ama sendikacılığın en basit kuralı olan sözleşme teknik ve taktiklerini bile bilmeyen acemi-maceracı DİSK-Tekstil yönetimi, elbette grev gibi çok daha önemli bir konuda da aynı derecede beceriksiz olacaktı. Nitekim, grevdeki işçilere verecek paraları olmadığını kendileri de itiraf ediyorlar; "biz para grevi değil, iman grevi yapıyoruz" diye görünüşte çok parlak, ama esasta işçiyi açlığa mahkum eden bir slogana sarılıyorlar.

Şimdi basından saklamak istedikleri, greve gidişlerindeki ve grevi yönetişlerindeki açıklardır. Grevin ilk coşkulu döneminde belki insanları avutabilen "para grevi değil, iman grevi" sloganı, ilerde grev uzayınca karın doyurmaz hale gelecektir. O zaman doğacak huzursuzlukları bastırmak için de, İGD'li zorbalar kullanılacaktır (Maden-İş'in geçen grevlerinde olduğu gibi). Esasen, DİSK-Tekstil yönetiminin son yıllarda gittikçe daha fazla DİSK içindeki TKP kanadına teslim olmasının bir nedeni de, muhtemelen kendi beceriksizliklerini örtmek için İGD'li zorbalara başvurmak zorunda kalacağını kestirmesi olabilir. İşte şimdi İGD'lilerin "misyonu" yaklaşmaktadır; bu zorbalık misyonunu basından ve kamuoyundan gizleyebilmek için de DİSK-Tekstil yönetimi şimdiden önlem almakta objektif basın mensuplarına yasaklar koymaktadır.

DİSK-Tekstil'in acemi-maceracı yönetiminin elinde karanlık serüvenlere sürüklenen binlerce tekstil işçisine üzülmekten başka şey elimizden gelmiyor. İşçiler ve halkımız, "İşçi sınıfı savaşımı" maskesi altında DİSK-Tekstil'in işçileri nasıl perişan ettiğini, işverenlerin ekmeğine nasıl yağ sürdüğünü şimdi daha somut olarak görebilecektir. Bu arada olan, DİSK-Tekstil'in yetkili olduğu işyerlerinde çalışan masum ve mazlum işçilere olacaktır. Bu durumun işçilerin de gözlerini açacağını ve bu sahte sendikayı kovup güçlü ve demokrat Teksif içinde bütünleşmeye yönelteceğini umuyoruz. İnanıyoruz ki ülkemizde sendikal mücadele ve çalışma koşulları bakımından en zor işkolu olan tekstil sanayisinde çalışan işçilerin gerçek kurtuluşu; başta DİSK-Tekstil, her cins bölücü ve maceracı sendikayı reddedip, gerçek sendika Teksif içinde bütünlesmekle baslavacaktır.

Bu vesile ile, gazetenizin ve muhtemelen başka gazetelerin muhabirlerinin basın özgürlüğünü kısıtlayan DİSK-Tekstil'in bu faşist tutumunu bir kere daha kınar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

ZMIS Genel Kurulunda konuşan delegeler ocaklardaki kötü çalışma koşullarını sert bir şekilde eleştirdiler

"Yeraltındaki işçi kendi kaderine terkedilmiştir"

■ Delegeler, "Bakanlar ocağa inecekse, 45 derece meyilli ayakta çalışan işçiyi gidip görsün" dediler

ZONGULDAK (ÖZEL) ZMIS'in 24. Genel Kurul çalışmalarında delegeler işçilerin çeşitli sorunlarını dile getiren konuşmalar yaptılar. Konuşmalarda daha çok ocaklardaki kötü çalışma koşulları ve ilgisizlik eleştirildi. Söz alan bazı delegeler şunları söylediler:

Delege Tevfik Arkış (Kozlu-İnciraltı) "Yeni toplu iş sözleşmesine başlanmak üzere iken eski toplusözleşmedeki bazı maddeler yerine getirilmemiştir. Yağmurlu havada Kozlu bölgesinde ocağa giren arkadaşların dolapları akşamları sırılsıklam olan elbiselerini tekrar giymek zorunda kalıyorlar. Maden işçilerinin dertlerinin başında göçük grizu ve değil geliyor. Bu kazalarda bol bol beyin ve bel travmasına rastlanıyor. Bunun için Zonguldak SSK hastanesine bir beyin cerrahisi gerekmektedir. Kazada arkadaşların çoğu beyin ve bel travmasından kan kaybından ölüyor. 6-7 saatlik Ankara yolunda ölüyorlar. 55 bin işçinin neden bir helikopteri yok. "25 yaşında kazmacılığa başlayan bir kazmacı 10 yıl sonra kendiliğinden çömezlikten kazmacılıktan düşmeli ve düşen işine verilmelidir. Emekli olur olmaz ölmez böylece."

■ Bir delege: "17 işçinin öldüğü Kireçlik kazasında sebep vantüp olmamasıydı. Vantüpler sonradan getirilip Bakanların gözü önünde takıldı"

Kozlu delegesi Fikret Tunç "Bakan geldiğinde işçilerin eskimiş, üstünden sular akan dolaplarının yanından geçmiyor. Biz bakanın bu ızdırabı görmesi için buradan geçmesini istiyoruz. Halimizi görmesini istiyoruz. Kongrenin tarihi çok önemli bir zamana rastlamıştır. Türk ordusunun Çanakkale'de emperyalistlere vurduğu tarihte Zonguldak maden işçilerinin sermayeye vurduğu, kongresiyle vurduğu tarih de aynı tarihe rastlamıştır."

Ali Topçu adlı bir delege ise "Bakanların parlamenterlerin boy boy resimlerini çektiği halde işçilerin sesini boyalı basın duyurmamıştır. TRT Bakanların konuşmalarını yayınlamıştır. Biz sesimizi gerektiğinde Türkiye'ye gerektiğinde dünya kamuoyuna duyurmalıyız" dedi.

İsmail Arık adlı bir delege: "Kazmacı arkadaş kömürü nasıl çıkarıyoruz. Kazmacı kazmanın ucunu tavana çın çın vuruyor. Eskiden 300 ton kömürü 25-30 kazmacı ile çıkarırken şimdi 10-15 kazmacı ile çıkarıyoruz. Kömürü tanımadan para alanlar var. Gidip de Amerika'dan 1 ton kömürü binlerce liraya alıyoruz da yeraltından çıkaramıyor muyuz?" "Bakanlar ocağa inilecekse, gitsin 45 derece meyilli ayakta çalışan işçiyi gidip görsün!"

Kandilli'den bir delege "Lüks tüketim için kredi var da işçi sağlığı için yok mu? Bir de SSK var baş belası. Benim aldatımla, bizim aldanmamızla yaşayan bu kurum bizim can güvenliğimizi sağlayamıyor. Geçici bir doktor geçici bir personel var. Pansuman yapılması öğretilmemiş üç beş personel var. SSK Kurumunu işçiler yönetmelidir. Türk-İş ve sendikamız mücadele bayrağını açsın biz onunla beraberiz. Eğitim konusunda ise Türk İş yetersizdir."

Naim Çiçek adlı bir delege "Basın sendikacılığın yanında olmuştur. Dağdaki bir çobanın bile sendikaya ihtiyacı vardır. Ben bu sendikasız olma döneminde de yaşadım, sendikanın yararı büyüktür."

Karadon delegelerinden Hasan Yavan "EKİ kendi malzemelerine sahip çıkmıyor. Motorlar kirsiz, çalışmıyor. Temel eleler olmaz mı? Kömürün yeryüzüne çıkması için bir sürü yokluklar var. Bunlar halledilse olmaz mı? Yeraltında işçiler kendi kaderlerine terk edilmiş, teknik elemanlar yeraltına inmiyorlar. Kazmacılar işçiler kendi başlarına çalışıyor. Türkiye'de polis dernekleri, öğretmenler bölündü, gençlik yüz parçaya bölündü ama maden işçileri bölünmedi."

Bahattin Yılmaz (Kandilli delegesi) "17 işçinin öldüğü Kireçlik ocağında işçiler öldükten sonra Bakanlar, Genel Müdür geldi. Kazaya sebep olan vantüplerin olmamasıydı. Bakanların gözü önünde vantüpler Kandilli'den getirilip takıldı. Bakanlar bunu görmedi mi? Geçen sonbahar kör bacaya giren 7 işçi boğulduğunda o bacaya girişi işveren yasak etmemiş, koymamıştı. Ölülerin keşfine heyet gelene kadar işveren orayı 10 kez yasak işaretini sonradan koyar."

Gaziantep YSE İl Müdürü, işçilere siyasal baskı yapıyor

■ Gaziantep YSE'den şimdiye kadar 30 işçi sürüldü, 24 işçi de işten çıkartıldı

GAZİANTEP (ÖZEL) Gaziantep YSE İl Müdürü Hasan Gülşen'in Türk-İş'e bağlı YSE-İş Sendikası üyelerine siyasal ve sendikal baskı yaptığı bildiriliyor. Hasan Gülşen'in YSE-İş üyesi işçileri çeşitli illere sürdüğü ya da iş akitlerini feshettiği öğrenildi.

YSE-İş üyelerinden 30 kadarı YSE İl Müdürü Hasan Gülşen tarafından çeşitli illere sürüldü, 5'i de şu geçici görevle Urfa iline gönderildi, 24'ünün de iş akitleri tazminatsız olarak feshedildi. Bunlara ilaveten yol yapım formeni ve köprü yapım sorumlusu kanalda bekçilik görevine verildi. YSE-İş Sendikası Şube Başkanı Ali Koçak'ın, işyerinde huzursuzluğa yol açan bu uygulamaların son verilmesi için YSE İl Müdürünü sendikaya yönetime şikayet ettiği bildiriliyor.

Gaziantep ESOB işyeri temsilcilik seçiminde TKP ile AP'liler işbirliği yaptı

GAZİANTEP (ÖZEL) Genel-İş'e bağlı ESOB Büro işyeri temsilcilik seçimini TKP ile AP'nin işbirliği yaptığı liste kazandı. Seçimlerde CHP değişik adaylara oy kullandı. Bağımsız devrimci aday İmam Harman 2 oyla seçimi kaybetti. Kurtuluşçular ve Halkın Birliği grubunun ortak listesi varlık gösteremedi. 225 geçerli oyun dağılımı şöyle: Zeynep Doğan 144, Süleyman Hortoğlu 141, Hüseyin Ovayolu 114, AP'li Rıfat Kayabaşı 99, AP'li Burhan Yıldırım 97 ve Halil Becerikligil 91 oy alarak seçimleri kazandılar.

Fiskobirlik Genel Müdürü, Fındık-İş'i görüşmeye çağırdı

GİRESUN(AA) Fiskobirlik Genel Müdürü Aydın Saatçı bir açıklama yaparak Fındık İş Sendikasının Fiskobirlik'te başlattığı grevi eleştirdi.

Genel Müdür Aydın Saatçı açıklamasında işbaşına yeni geldiği sırada greve başlanmasını "talihsizlik" olarak niteledi ve sendikanın kendisi ile görüşmesi halinde tüm konuların kolaylıkla halledilebileceğine inandığını belirtti.

Fransa'daki Türkiyeli işçilerin Çalışma kartı sorunu hâlâ çözülmedi Türk Hükümeti konuya gereken ilgiyi göstermiyor

Turist işçilerin "çalışma kartı" mücadelesi sürüyor

Fransız hükümeti sadece bazı işçilere kart vermeyi kabul etti

■ Kart alabileceklerin toplam turist işçilerin yüzde 20' sini bulmadığı belirtiliyor

■ Türkiyeli turist işçiler Kayıt Kabul Bürolarını boykot ederek yeniden gösteri düzenlediler

GÜRLER AKDORA (PARİS) Fransa'daki Türkiyeli işçilerin "Çalışma Kartı" alma mücadelesinin gelişmesine karşı Fransız makamları konuya kesin bir çözüm getirmeyen muğlak bir karar aldılar. Bu kararı protesto eden yüzlerce Türkiyeli işçi yeniden gösterilere başladı.

Yeni karara göre ancak, Fransa'ya eskiden gelen turist işçilere, aile vi ve sosyal durumu kritik olanlara asgari gelir üzerinden kontratlı olanlara kart verilecek. Bu şartların kapsamına girenler ise kartsız işçiler toplamının ancak yüzde 20'sini oluşturuyorlar.

Paris'te bu konudaki işlemleri yürütmek üzere 15 kayıt kabul bürosu kuruldu ve bürolara 19 Marttan itibaren başvurulması istendi. 1976 yılından sonra Fransa'ya gelenlerin durumu ise açıklığa kavuşmadı. İlgili çevreler küçük bir azınlığa kart verilerek mücadelenin bölünmek ve kırılmak istendiğini belirtiyorlar. Nitekim çok küçük bir azınlık bürolara başvururken, büyük çoğunluk çeşitli toplantı ve gösterilerle sürdürdüğü mücadeleyi son olarak Clermont-Ferrand kentinde 11 Türkiyeli işçi Piskoposluk merkezinde açlık grevine başladılar. Clermont rahibi Dardel, insanlık adına yabancı işçilere yardımcı olmak ve anlaşma sağlamak amacıyla işçilerin Piskoposluğa yerleşmelerine izin verdiklerini söyledi. Grevcileri destekleme komitesi yakında bir gösteri düzenleyecek.

Çalışma kartı alma mücadelesini destekleyen CFDT Sendikası 16 Martta Paris'te bir salon toplantısı düzenledi. Salonda Kayıt Kabul Bürolarını boykot, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliklerine bir heyetle başvurma, Fransa'nın Türkiye'ye yapacağı kredi yardımına öncelik tanınması önerilerinde bulunuldu.

Bazı sahte solcu grupların CFDT'nin faaliyetleri arasında yer alarak çeşitli eylemler düzenlemek istemeleri ise işçiler arasında tepki yaratıyor. Bu tutumun daha geniş bir kitlenin mücadeleye katılmasını da önlediği bildiriliyor.

GÜRLER' İN CUMHURBAŞKANLIĞI OLAYI VE... Bir dönemin sonu (2)

SENATO'DA Gürler Senato'da and içti

Demirel: "Gürler, henüz adaylığını koymadı,,

SONUÇSUZ KALAN TEŞEBBÜS...

■ *Turlar başladı. Herkesin gözü Meclisteydi. Daha ilk turda kilitlenme ortaya çıktı.*

■ *Seçim günlerinde Ankara'nın üzerinde uçan uçaklar tedirginliği artırıyordu*

Yeniden 1973 yılının en hararetli ayı Mart ayına dönüyoruz. 12 Mart'ı gerçekleştiren üç komutanın ve Sunay'ın yürüttüğü temaslar sonunda Genelkurmay Başkanı Faruk Gürler'in Cumhurbaşkanlığına aday olarak gösterilmesi ortak fikir haline gelmişti. Bazı konularda, örneğin Meclisin Gürler'i desteklemesinin güç olduğu gibi endişelere "Genelkurmay Başkanlığının Cumhurbaşkanlığından çok daha önemli" olduğuna dair düşüncelere rağmen sonunda Gürler'in adaylığını isteyenler duruma hakim olmuştu. Gürler bastırıp almıştı ama 12 Mart'ta kader birliği yaptığı arkadaşları Muhsin Batur ve Kemal Kayacan'la da arasında ilk ayrılıklar başgöstermişti. Daha sonraki olaylar içinde Batur ve Kayacan esas olarak Gürler'in adaylığı için yapılan çeşitli girişimlerin içinde bulundular. Ancak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ve daha sonra yapılan genel seçimlerin sonucu bu kader birliğini de dağıttı.

SUNAY PARTİ LİDERLERİYLE GÖRÜŞTÜ

Sunay, Gürler üzerinde ortak bir kanı ortaya çıkınca liderlerle görüşme işini yürütmeye başladı. Sunay görünüşte "Tarafsızdı" Siyasi parti liderleri ve komutanlarla toplantı yapıyor, "Cumhurbaşkanında aranacak vasıflar üzerinde duruluyordu". Sunay kimseyi "empoze etmediğini" söylüyordu. Daha sonra Sunay parti liderleriyle Cumhurbaşkanının nitelikleri üzerinde anlaşmaya varıldığını açıkladı. Gürler'in adaylığı artık herkes tarafından biliniyordu. Ancak henüz açıklıkla isminin toplantılarda geçmediği söyleniyordu. Sunay'ın tespit ettiği nitelikler bir kişiyi ön plana çıkarıyordu. O da Gürler'di. Böylece görünüşte "usullere uygun" bir işleyiş sürdürülüyordu.

Sunay, Gürler'in adaylığı ortaya çıkınca Parti liderleriyle görüşmeye başlıyor. Ancak bütün teşebbüsler sonuçsuz kalıyor.

Bu sırada Demirel'in Anayasa ve demokrasi üzerinde sık sık durduğu dikkati çekiyordu. Demirel "Anayasa üstünlüğünü kabul etmek kimseye itibar kaybettirmez" diyordu. Bu bir anlamda 12 Mart'çı güçlerle parlamento arasındaki tartışmanın üstü örtülü olarak basına yansımasıydı.

Sunay, liderlere "hem Parlamentonun, hem de silahlı kuvvetlerin itibarını korumak lazımdır" diyor, ısrarla Gürler'in adaylığını gündeme getirmeye çalışıyordu.

NİHAYET GÜRLER'İN İSMİ ORTAYA CIKIYOR

Sonunda 3 Mart günü Sunay liderlerle görüşürken Gürler'in adaylığını gündeme getirdi. Sunay; 'Dışarıdan parlamentoya kontenjan senatörü olarak alacağım Cumhurbaşkanı adayının mutluka seçileceğine inanmak isterim" diyordu. Bunlardan sonra Sunay "Yine Gürler'i empoze etmediğini, sadece liderlerden bu konuda protokol istediğini" ileri sürüyordu. Ancak ertesi gün olay bütün basında "Sunay, Gürler için parti liderlerinin mutabakatı gerektiğini" söyledi diye çıkıyordu.

Daha da ilginç bir olay ertesi gün cereyan ediyor ve Sunay parti liderlerini bir mektupla uyarıyor ve 12 Mart muhtırası üzerine tartışmaktan kaçınılmasını istiyordu. Bu esas olarak Gürler üzerinde haber vermeyi ve fikirleri açıklamayı yasaklayan bir tutumdu. 12 Martçı güçler adaylarının üzerinde tartışılmasını istemiyorlardı. Bunun da sözcüsü yine "yasalar içindeki" Cumhurbaşkanı Sunay'dı.

Sunay'ın açıklaması yorumlara yol açtı. CHP DP ve CGP bu açıklamayı Gürler'in Cumhurbaşkanlığı adaylığının kesinleşmesi olarak değerlendirirken, AP daha ihtiyatlı bir şekilde bu açıklamanın Gürler'i işaret etmediğini söylüyordu.

PARTİ LİDERLERİ NE DİYOR?

Bu açıklamanın ardından Gürler'in Genel Kurmay Başkanlığından istifa ettiği, ardından da Sunay tarafından kontenjan senatörlüğüne getirildiği görüldü. Artık her şey açıkça ortaya çıkmıştı. Gürler kamuoyuna Sunay'ın elinden aldığı "altın hizmet madalyası" ve yerine vekaleten atanan Semih Sancar'ın "daha uzun yıllar memlekete faydalı olması" dileğiyle tanıtılıyordu.

Bu sırada Demirel "daha henüz Gürler adaylığını koymadı" gibi açıklamalarla kamuoyunu yatıştırmaya çalışıp açık bir tutum koymazken, Ecevit olayı şöyle değerlendiriyordu:

"İş işten büsbütün geçmedi ise, parlamentonun serbest iradesini nasıl belirleyeceğine önceden iyi teşhis konmadan, başlanılan çok sakıncalı olabilecek girişimler durmalıdır.

"Zaman gecikmişse Parlamentonun serbest iradesiyle yapılacak seçimlerin sonuçları ne olursa olsun bunu herkes saygı ile karşılamalı. Baskı altında bırakabilecek bir beyandan kaçınılmalıdır".

Ecevit, Gürler'in adaylığı konusunda ise şunları söylüyordu:

"Cumhurbaşkanlığına aday olması esas itibarıyla Anayasaya aykırı sayılmasa bile bir zorlama yaratılması Cumhuriyete, demokrasiye, parlamenter rejime ve Anayasaya sonsuz zarar verecektir".

Ancak, Gürler ve arkasındaki güç bu uyarıları dinlemiyordu. "Anayasal düzen üzerine" gazetelere açıklamalar yapan Gürler "Cumhurbaşkanlığına aday olacağını" açıklıyordu. Siyasi Parti liderlerinin uyarıları cevapsız kalmıştı. Ve artık konuşmalar, tartışmalar ve Gürler için yapılan girişimler geride kalmış, Gürler ve 12 Martçılar dönülmesi güç bir yolagirmişlerdi. Şimdi iki yıl sonra bir kere daha Parlamentoyla karşı karşıyaydılar.

"KATILMALAR TESADÜFTÜR"

Bu olaylar üzerine AP'ye sık sık eski emekli generallerin katıldığı görüldü. Eski Sıkıyönetim Komutanı Cemal Süer, ardından Milli Güvenlik Kurulu eski Genel Sekreteri Kemalettin Gökakın törenle AP'ye üye oldular. Demirel, Süer'in katılış toplantısında "Açık rejim ve siyaset birbirinden ayrılamaz. Demokratik Cumhuriyet halkın halk tarafından halk için idaresidir. Halkın istediğini bilmeden yürütülemez. Halksız demokrasi olmaz" diyordu.

Bu gelişme basın mensuplarının da dikkatini çekiyordu. Demirel acaba bunlarla orduyu etkilemeye ve Gürler girişimini boşa çıkartmaya mı çalışıyordu. Demirel, bir gazetecinin bu yöndeki sorusuna "Katılmalar bir tesadüftür, bir maksadı yoktur" diyordu. 13 Martta seçimler başladı. Ancak seçimlere gelene kadar bazı dikkat çekici gelişmeler de görülmüştü.

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Başkanı Tuğgeneral Ali Elverdi Gürler'in propagandacısı olarak siyaset kulislerinde görülüyordu. Siyasi Parti liderlerinin çevreleri ile görüşüyor ve Gürler'i desteklemelerini istiyordu. Ancak bu girişimi etkili olamadı. İşin ilginç yönü Gürler'i destekleyen Ali Elverdi, emekli olduktan sonra bir zamanlar zorlamaya çalıştığı AP'ye katılıyordu.

TURLAR BAŞLIYOR

Turlar başlamıştı. Herkesin gözü Meclisteydi. Ve ilk turda durumun kilitlendiği ortaya çıktı. Gürler, AP'nin desteklediği Arıburun'un 282 oyuna karşılık ancak 175 oy alabiliyordu. Gürler ilk adımda başarısızlığa uğramıştı. Herkesin gözü Ankara'daydı. Bu başarısızlık parlamentonun kapısına, 12 Mart'ta olduğu gibi bir "zor"u getirip dayayacak mıydı? Hele seçim günleri Ankara'nın üzerinden uçan uçakların gürültüleri herkesi tedirgin ediyordu.

YARIN 12 MARTÇILARIN YANLIŞ HESABI VE SONRAKİ GELİŞMELER

İSTANBUL BELEDİYESİ BAŞKANLIĞINDAN

Semti	Mahallesi	Sokağı	Ada	Parsel	Kapı No:	Cinsı	Alanı	Taşınmazın Tamamına konulan Bedel	Paranın Bloke edildiği Banka	Tapu Kaydına göre sahipleri
Üsküdar	Gülfemhatun	Eski Mahkeme	435	19		Arsa	95.19	285.570	T.C. Merkez Bankası İst. Şb	Hüseyin İrfan Bayhan

İmar planı uygulaması ve trafik zaruretleri için Belediyemizce kamulaştırılması yapılacak olan taşınmazın adresi, cinsi, alanı, kamulaştırma değeri ile tapu kaydında görülen sahiplerinin adı yukarıda yazılmıştır. Tapu dairesinde rızaen ferağ muamelesinin yaptırılması, ... rılmadığı takdirde 6830 sayılı yasanın 17. maddesi uyarınca tapu kaydının Belediye lehine çizimi için mahkemeye başvurulacağı, yargı giderlerinin kamulaştırma tutarlarından kesileceği, ayrıca noter aracılığıyla da bildirim yapılmış bulunduğundan anılan yasanın 13. maddesine göre sahip ve ilgililerine bildirim yerine geçmek üzere ilan olunur. Not: Husumetin İstanbul Belediyesine yöneltilmesi (Basın: 11835-23)

DOLAR DÜNYA PİYASALARINDA DEĞER KAZANDIKÇA

15 günde bir TL'nin değeri yükseltiliyor

Bazı Avrupa para birimlerinin 25 Ocak, 5 Mart, 20 Marttaki değerleri ve 5 ile 20 Mart arasındaki değer değişikliği şöyle:

	25 Ocak	5 Mart	20 Mart	Fark
Avusturya şilini	5.64	5.55	5.28	− 27
Alman markı	40.49	39.64	37.76	−188
Belçika frangı	2.37	2.32	2.21	− 11
Danimarka kronu	12.96	12.71	12.13	− 58
Fransız frangı	17.28	16.91	16.18	− 73
Hollanda florini	36.66	36.09	34.44	−165
İsveç kronu	16.85	16.69	16.13	− 56
İsviçre frangı	43.64	41.23	39.92	−131
Kanada doları	57.41	58.18	57.27	− 91
İngiliz sterlini	159.50	158.40	154.92	−348

Bu değer değişikliklerinin döviz girişini olumsuz etkileyebileceği bildiriliyor

DÜNYA para piyasalarında ABD dolarının değer kazanması ve bunun karşısında diğer Avrupa para birimlerinin düşmesi yüzünden değeri dolara göre belirlenen TL de giderek değer kazanıyor. Bu nedenle dün Resmi Gazetede yayınlanan bir tebliğle TL'nin bazı Avrupa para birimleri karşısındaki değeri yeniden yükseltildi.

25 Marttaki büyük devalüasyonla efektif satış değeri 40.49 TL olarak belirlenen 5 Martta ise 39 64'e indirilen Alman markının son karşılığı 37.76 TL olarak saptandı.

İngiliz lirası ise 25 Ocakta 159.50 iken, 5 Martta 158.40'a düşürülmüştü. Dünkü tebliğle bu değer 154.92'ye indirildi.

Geçen yıl 33 milyar liralık 1,5 milyon senet ödenememişti

TRABZON'DA BİR AYDA 60 MİLYON LİRALIK SENET PROTESTO EDİLDİ

■ Gelişmeler protesto edilen senetlerin daha da artacağını gösteriyor

HABER MERKEZİ

Geçtiğimiz yıl bütün Türkiye'de Merkez Bankası başvurularına göre 33 milyar lira değerinde 1.5 milyon adet senedin ödenmediği saptanırken, bu yılın şubat ayında yalnızca Trabzon'da 60 milyon liralık 1256 senedin protesto edildiği öğrenildi.

Trabzon'daki noterlerden aldığımız bilgilere göre şubat ayında protesto edilen senet sayısı ve değeri diğer aylara oranla çok yüksek.

Merkez Bankası hesapları bir yıl içinde küçük ve orta büyüklükteki işyeri sahiplerinin ödeyemediği borç oranında yüzde 68 oranında bir artış olduğunu ortaya çıkardı.

Enflasyon oranının yüksekliği ve faiz hadlerinin artırılması özellikle işletme sermayesi sıkıntısı çeken küçük esnaf ve zanaatkarın senetlerinin daha da artacağı yolundaki belirtilere haklılık kazandırıyor.

Ankara Makine Mühendisleri: "Petrol darlığına jeotermal enerji çözüm olabilir"

ANKARA (ÖZEL)

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, karşılaşılan yakıt sıkıntısı karşısında jeotermal enerjiden yararlanılmasını önerdi. Yeraltından çıkan sıcak su ve buharın türbinler yoluyla enerjiye dönüştürülmesi olan jeotermal enerji konusunda Denizli'de yapılan denemenin başarılı olduğuna dikkat çeken mühendisler, 0.5 megavatlık santralın yüzde yüz yerli üretimle kurulduğunu hatırlattılar.

Bununla birlikte bu konuya gereken ilginin gösterilmediğini belirten mühendisler, ABD'de jeotermal enerji ile 5000 makina mühendisi ilgilenirken Türkiye'de sadece 2-3 mühendisin uğraştığını açıkladılar.

Açıklamada şöyle denildi:

"Jeotermal enerji üretiminde tesis kuruluş ve üretim maliyeti petrole veya hidro-elektriğe dayalı santrallardan elde edilen enerji maliyetine göre çok ucuzdur.

"Jeotermal enerji dünyada şehir ve sera ısıtılmasında, soğuk depoculukta ekonomik olarak kullanılmaktadır. Örneğin: Paris şehrinde 20 bin daire, İzlanda'nın yaklaşık yarısı jeotermal enerji ile ısıtılmaktadır.

"10 km kalınlığındaki yer kabuğu dünyanın bir yıllık enerji ihtiyacının 5 milyon katı enerjiye sahiptir. Türkiye de ... elektrik enerjisine dönüştürülebilecek jeotermal ... elektrik gereksinimi... yarısını karşılayabilir."

Açıklamada Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesinin bu konuda ... gün süren bir seminer ... enlediği de bildirildi.

Silah kaçakçılığı da bir kaç misline çıkmasın!

Bulgaristan'dan devlet eliyle yapılan kaçakçılığın önlenmesine çalışıyoruz. Ama bu tür fotoğrafları da sık sık yayınlamak zorunda kalıyoruz. Bulgaristan'dan Türkiye'ye silah getirirken yakalanan bir motor. İmzalanan anlaşmalar bu tür görüntülerin tekrarını önleyebilecek mi?

Bulgar-Türk Karma Ulaştırma Komisyonu kararlarını Bulgar basını açıkladı:

«BULGAR-TÜRK TRANSİT TAŞIMACILIĞI BİR KAÇ MİSLİNE ÇIKACAK»

Bulgaristan-Türkiye Karma Ulaştırma Komisyonunun 12-15 Mart tarihleri arasında Ankara'da yaptıkları toplantılarda transit taşımacılığı ile ilgili çeşitli kararlar alındığı bildirildi.

Ankara'da yapılan ve sonuçları Bulgar HaberAjansı tarafından yayınlanantoplantıda "İki ülke toprakları üzerinden yapılan transit taşımacılığın birkaç misline çıkartılması için önlemler ve ek kolaylıklar sağlanmasının" kararlaştırıldığı öğrenildi.

Geçtiğimiz yıl iki ülke arasında imzalanan "Karayolu taşımacılığında kolaylıklar" anlaşmasının bütünüyle uygulanmasının da kararlaştırıldığı toplantı demir ve deniz yolu ile yapılacak transit taşımacılığı konularında da önemli kararlar aldı.

Türkiye tarafından ciddi önlemler alınmazsa transit taşımacılığı için düşünülen bu kolaylıkların silah kaçakçılığı için de ek kolaylıklar getirmesinden endişe ediliyor. Bilindiği gibi Türkiye'ye sokulmakta olan kaçak silahların büyük bölümü Bulgar devlet şirketi Kintex tarafından sevkediliyor. "Transit taşımacılığı" adı altında gerçekleştirilen bu kaçakçılık konusunda geçtiğimiz aylarda iki ülke hükümetleri arasında görüşmeler yapılmış ve "silah kaçakçılığının önlenmesi" için ortak önlemler alınması kararlaştırılmıştı. Ancak söz konusu kaçakçılığın zaten bir devlet şirketi tarafından gerçekleştirilmekte oluşu alınacak bu "ortak" önlemlerin kuşkuyla karşılanmasına yol açmıştı.

DEMİR YOLU

Bulgaristan'ın en büyük gazetesi olan "Roatnıcesko Delo" tarafından yayınlanan haberden alınan bilgilere göre, Karma Ulaştırma Komisyonunda alınan kararlar arasında demiryolu taşımacılığı konusu da ele alındı. Bu konudaki "bazı pürüzleri" ortadan kaldırmak amacıyla alınacak örgütsel önlemler yanında, tarife kolaylıkları, demiryolu hatlarının onarılması, trenlerin hızlandırılması, İstanbul-Sofya direkt telefon bağlantısı kurulması ve Svilengrad-Kapıkule sınır istasyonlarının genişletilmesi gibi önlemler bulunuyor. İki ülke demiryolu yetkililerinin nisan sonunda biraraya gelerek bu önlemleri somutlaştırıp, uygulamalarını karara bağlayacakları belirtiliyor.

FERIBOTLA TRABZON'A

Bu arada Burgaz-Trabzon arasında feribot hattı kurulması için de bir genel anlaşma yapıldığı bildirildi. Haziran ayı içinde bu konunun somutlaştırılması için iki ülke bakanlıkları arasında görüşmeler yapılacak. Yapılan anlaşmada Burgaz-Trabzon arasına Ro-Ro vapurları konması, limanların hazırlanması ve Trabzon-İran karayolunun onarılması konuları yer alıyor.

TIR'LARA KOLAYLIKLAR

Bugüne kadar çeşitli taşımacılığın büyük kısmını gerçekleştiren ve çeşitli tipte silahın düzenli olarak Türkiye'ye sevkedilmesini sağlayan TIR'lar için de önemli kolaylıklar getiriliyor. "Gümrüklerde kamyon işlemlerinin hızlandırılması" diye adlandırılan ve kaçak silah yüklü TIR'ların daha da kolaylıkla Türkiye'ye sokulması tehlikesini içeren anlaşma maddesi özellikle dikkati çekiyor.

Seka Balıkesir Fabrikası ay sonunda deneme üretimine başlıyor

ANKARA (ÖZEL)

Balıkesir'de kurulmakta olan Seka kereste ve gazete kağıdı tesislerinin kereste fabrikası bölümünün bu ay sonunda deneme üretimine başlayacağı bildirildi.

Yetkililer, fabrikada yılda 105 bin metreküp kereste üretileceğini belirttiler.

Bu yıl sonunda hizmete girmesi öngörülen gazete kağıdı fabrikasında ise yılda yaklaşık 100 bin ton gazete kağıdı üretilecek.

Yapımına 1976 yılında başlanan Balıkesir Seka Kereste ve Gazete Kağıdı Tesislerinin yapımı için bugüne kadar yaklaşık 7 milyar lira harcandı.

Tam kapasite ile üretime başladığı zaman 1.100 işçinin çalışacağı tesislerin ham madde ihtiyacı Balıkesir ve yöresindeki ormanlardan sağlanacak.

Yorum

Demirel'in adalet anlayışı ve almadan vermek

Muhittin Sirer

Şu memlekette ne zaman bir vergi yasa tasarısı gündeme gelse, hemen bir tartışmadır başlar!

Efendim, vergi yasa tasarısı bir bütündür, bölünemez. Devlete masraf yükleyen önlemlerle, gelir getiren önlemler birlikte yasalaşmalıdır. Aksi durumda tasarı beklenen sonuca ulaşamaz.

Bu şimdiye kadar hep böyle oldu. Ecevit iktidara geldi ve hazırladığı vergi tasarısı bu yüzden yasalaşamadı. Şimdi Demirel iktidarda ve önceki gün televizyonda 20 milyon kişi aynı sözleri bu kez Demirel'in ağzından duydu.

Tartışma şuradan çıkıyor: Asgari geçim indiriminin 5400 liraya yükseltilmesini sağlayacak yasa diğer vergileri artıran yasalarla birlikte mi çıkacak, yoksa hepsi bir bütün olarak mı Meclisten geçecek.

Tartışmanın ortaya çıkardığı önemli bir sonuç ise vergi yasalarının toplumda gelir dağılımını sağlayan en önemli araçlardan biri olması. Ve şimdiye kadar ne Ecevit, ne de Demirel ücretlilerin, maaşlıların, küçük üreticilerin gelirlerini artırmak amacıyla düşünmediler vergi meselesini.

Onların derdi, nasıl yaparız da devlet gelirleriyle giderleri arasında fazla açık vermeden ve zinhar mevcut düzenin bir taşına bile dokunmadan durumu idare ederiz.

Böyle bir adalet anlayışının sonunda Başbakan gibi televizyona çıkarsınız ve dersiniz ki:

"Asgari geçim indiriminin asgari ücret seviyesine yükseltilmesi devlete 98 milyara maloluyor. Devlet fakir bunu nasıl versin? Almadan verilmez. Ver, ver, ver;bunun sonu ne olur?"

Devlet vermiş, vermiş, vermiş... Kime vermiş? Ücretlilere mi? küçük üreticilere mi? Emeklilere mi? Kime vermiş?

Bu halkın yüzde 35'i ücret geliri elde ediyor. Bu kesime toplam gelir içinde yüzde 28.3'lük bir pay düşüyor. Ve bu insanlar devletin en önemli gelir kaynağı olan verginin yüzde 70'ini ödüyor.

İnsaf! Biraz insaf! Oysa 580 milyar lira vergi kaçağı var Türkiye'de. Toprak ağalarının pamuk elleri vergi dendiğinde hiç ceplerine gitmiyor. Yüzde 26 pay alıyorlar milli gelirden, ödedikleri vergi yüzde 1'i bulmuyor. Sanayiciler bile şikayetçi. Artık açık muhalefet yapmaya başladılar bu konuda.

Ve Başbakan vermekten, almadan vermekten şikayetçi. Ücretliler bu memlekete yüzyıllardır almadan veriyorlar. Hükümetlerin görevi yüzyıllardır vermeden alan asalakların sırtına yapışmak. Bunu yapmadan hiç adaletten söz etmeyiniz.

Artık tartışmaktan usandık. Devlet bir eliyle verdiğini öbür eliyle almasın. Kıdem tazminatlarından, ücretlerden, ikramiyelerden, diğer sosyal haklardan çıkarmaya kalkmasın 98 milyarlık vergi açığını; vurguncılara, asalaklara, kaçakçılara, stokçulara, karaborsacılara, tefecilere, toprak ağalarına yönelsin. Üretimin önüne dikilen duvarları yıksın.

Biraz adalet lütfen!

Adapazarı'nda ekmek sıkıntısı başladı

ADAPAZARI (ÖZEL)

Adapazarında fırın işçilerinin 16 Mart Pazar günü başlattıkları grev başarıyla devam ediyor. Adapazarı belediye fırınları çalışmasına rağmen halkın ekmek ihtiyacı karşılanamıyor. Bu arada bir açıklama yapan Ekmek-İş Sendikası Başkanı Şevket Kutaniş "Grev kutsal bir uygulamadır ve grevimiz başarıya ulaşacaktır" dedi.

Kutaniş, 12-16 saat 3000-4500 liraya çalışan fırın işçilerinin çocuklarına ilaç alacak para bile bulamadıklarını, sorunlarına bir çözüm getirilmesini beklediklerini belirterek şöyle dedi:

"Son çare olarak greve başvurduk. Amacımız işçi ücretlerini yaşanabilir durumda artırmaktan ibarettir."

Bu yıl dünyada buğday fiyatlarının artması bekleniyor. Türkiye'de ise buğday rekoltesinin beklenenin üzerinde gerçekleşeceğine dair sevindirici haberler var. Önemli bir ihracat imkanı ile karşı karşıyayız. Ne var ki geçen yıl gibi bu yıl da düşük taban fiyat vererek bu fırsatı kaçırmamak lazım.

Petrolden sonra sıra buğdayda

Dünya buğday fiyatları hızla yükselecek

■ Buğday ihraç ederek büyük miktarlarda döviz elde edebiliriz

HABER MERKEZİ

Dünya toplam buğday talebi bir yandan artarken, bu yıl içinde toplam üretimde önemli düşüşler bekleniyor. Bu durumun sonucu olarak önümüzdeki aylarda dünya buğday fiyatlarının büyük ölçüde artması bekleniyor. Öte yandan 184 milyon ton olan dünya toplam buğday stokunun bu yıl içinde yüzde 18 oranında azalacağı hesaplanıyor.

Kanada Buğday Bürosu yetkililerinden William Stafford dünya buğday piyasasının önümüzdeki yıllarda da bu durumu koruyacağını belirterek şöyle dedi: "Artık dünyada bol tahıl üretimi ve bu tahılın, alıcının vereceği düşük fiyatlarla satılması devri geçmiştir. Ürünlerimizi değerlendirmek için her şeyi yapacağız."

Ekonomisini hızla askerileştiren Sovyetler Birliği'nde buğday üretiminin düşmesi ve dünya piyasalarına büyük alıcı olarak çıkması buğday darlığının ve fiyatların hızla yükselmesinin önemli bir nedenini oluşturuyor. Savaş ihtimalinin artması diğer ülkeleri de bir yandan askeri harcamalarını artırmaya zorlarken, öte yandan daha fazla stratejik stok bulundurmaya itiyor.

TÜRKİYE'NİN DURUMU İYİ

Üçüncü Dünya ülkeleri içinde kendi buğday ihtiyacını karşılayabilen üstelik ihraç etme imkanına da sahip olan az sayıda ülkeden biri de Türkiye. Yıllık 12 milyon ton buğday tüketimine karşılık, normal şartlarda 16 milyon ton buğday üretebiliyoruz. Dünya buğday fiyatlarındaki beklenen yükselme bu bakımdan Türkiye için önemli bir döviz kazancı olanağı yaratıyor.

Tarım uzmanları sulama ve gübreleme gibi köklü önlemler alınmadan yalnızca daha iyi tohum kullanarak bile yıllık buğday üretimimizi 20 milyon tona çıkartabileceğimizi belirtiyorlar. İyi bir sulama ve düzenli gübreleme ile bu verimi çok daha büyük miktarlara ulaştırabileceğimiz söyleniyor.

Ancak son yıllarda buğdaya uygulanan düşük taban fiyatı politikasının ve mazot, gübre ve tarım ilaçlarının normal fiyatlarla ve yeteri kadar sağlanamamasının buğday üreticilerini küstürdüğü belirtiliyor. Üreticiler kilosu 10 liraya malettikleri buğdaya yine çok düşük fiyatlar verilmesinden endişe ediyorlar.

Erdoğan Özbalıkçı

KLERİDES'ten YUANNİDİS'e

RUM KESİMİNİN LİDERLERİ "KIBRIS'TA ÇÖZÜM" ÖNERİLERİNİ ANLATTILAR

5

Rum kesiminin görüşmecisi:

Yuannidis: «İki toplum kendi taraflarını yönetebilmeli»

Kıbrıs Rum toplumunun toplumlararası görüşmelerdeki konuşmacısı olan sayın Yuannidis'i ziyaret edip son gelişmeler konusundaki fikirlerini almak istedik. Yuannidis toplumlararası görüşmeleri başlatma çabalarının olduğu bu günlerde konuşmanın mahzurlu olacağını ancak bazı konularda kısaca görüş belirtmekle yetineceğini belirtti. Yuannidis'in gazetemize açıkladığı görüşleri şunlar:

YUANNİDİS: Biz iki bölgeli federasyonu kabul ediyoruz, barış çok istediğimiz birşey. İki toplum yanyana geçmişin acılarından uzak, barış içerisinde yaşayabilir.

Biz gelecek nesillerimize barışçı bir ada bırakmak için çok çaba sarfetmeliyiz. Tarafsız, askerden arınmış, bloksuz bir ada. İki toplumlu, iki bölgeli federasyonu arzuluyoruz. İki toplum kendi taraflarını yönetebilmeli, Eşit haklara sahip olmalı, beraberce çalışabilmeli. Kıbrıslı olarak, Kıbrısla ilgili meseleleri beraberce çözmeli.

Tarafların iki bölgeli federasyon anlayışları

Bi-zonal çözüm

Türk tarafının iki bölgelilik anlayışını çıklamak için kullandığı bir terim. Buna göre; Kıbrıs'ta iki bölgeli bir federasyon kurulmalıdır. İki bölge arasında gerçek bir sınır olmalı. Bölgeler arasında serbest yerleşim, serbest dolaşım, mülk edinme özgürlüğü olmamalı. İki bölge yönetimlerinin yetkilerinin çok güçlü, kurulacak merkezi hükümetin yetkilerinin son derece zayıf olması istenmektedir.

Bi-regional çözüm

Rum tarafının iki bölgelilikanlayışınıifade eden bir terim. Buna göre, Kıbrıs'ta iki bölgeli bir federasyon kurulmalıdır. Ancak bu federasyon dünyadaki diğer federasyonlara benzemelidir. İki bölge arasındaki sınır coğrafi bir sınır olmalı (Coğrafi sınıra örnek olarak İstanbul ile Kocaeli arasındaki sınır gösterilebilir). İki bölge arasında serbest geçiş, serbest dolaşım, serbest yerleşim özgürlüğü olmalı.

Kurulacak federasyonla oluşacak iki bölge kendisini yönetebilmeli. Ancak kurulacak merkezi devletin yetkileri güçlü olmalı. Devlet dışa karşı tek bir devlet olarak görülmeli.

En üst düzeyde bir yetkilinin toplumlararası görüşmelerle ilgili açıklaması

«Evet, açıkça iki bölgeyi kabul ediyoruz»

Kıbrıs Rum kesimini ziyaret ederken isminin açıklanmamasını rica eden en üst düzeyde bir yetkili gazetemize toplumlararası görüşmelerle ilgili geniş bilgi verdi. Aşağıda kendisiyle yaptığımız görüşmeyi sunuyoruz.

— Kipriyanu-Denktaş arasında gerçekleşen 19 Mayıs anlaşmasından sonra başlayan toplumlararası görüşmelerin çok kısa bir zamanda kesilmesinin sebeplerini rica edebilir miyiz?

YETKİLİ: Bilindiği gibi BM gözlemcisi bazı zorluklardan dolayı toplumlararası görüşmelere ara vermişti. Zorluklar şunlardı:

Kıbrıs Türk tarafı bazı şeyleri ön koşul olarak kabul ettirmek istiyordu. Bu sorunlar BI-ZONAL, GÜVENLİK, TOPRAK sorunlarıydı. Bu konuları bizim ön koşul olarak kabul etmemizi istiyorlardı. Bunları Denktaş-Kipriyanu anlaşmasının ikinci maddesi gereğince ön koşul olarak kabul etmemizi istiyorlardı.

Biz, herşeyi konuşmaya hazır olduğumuzu belirtiyorduk. Ön koşul olmadan Bi-zonaliteyi de, Kıbrıs Türklerinin güvenliğini de, diğer şeyleri de konuşabilirdik. Kıbrıs'ın anayasal sorunu ve toprak oranı içerisinde bu konuları konuşabilirdik.

Biz iki ayrı bölgeden oluşan federasyonu kabul etmiştik. Bu görüşümüz temelinde 1977'de öneriler sunmuştuk. Bu önerilerimizin şimdi de geçerli olduğunu belirteyim.

Biz Bi-zonalite'yi ön koşul olarak kabul edemezdik. Çünkü Kıbrıs Türk tarafı Bi-zonalite'nin ne olduğunu açıklamıştı. Bi-zonalite onların açıklamalarıyla federasyondan farklı bir kavram olmuştu. Konfederasyon anlamına geliyordu. Bu konfederasyonla ileride adım adım federasyona gidebileceğimizi söylüyorlardı. Bu konu bizim anlaşamamamızın başlıca konusuydu. Özde çok büyük farklılıklarımız vardı.

— Bugün dünyada büyük çalkantılar olmaktadır. Bu durumda Kıbrıs'ta barış daha acil bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Kıbrıs'ta barışın gerçekleşmesi için her iki tarafın yapması gereken şeyler nelerdir? Bu konuda Türkiye'den, Kıbrıs Türk tarafından beklediğiniz adımlar nelerdir?

YETKİLİ: Kabul ediyorum. Kıbrıs sorunu nun çözümü taraflar için çok acil bir mesele. Şimdiki durum hiçbirinin çıkarına değildir. Bu durumun devam etmesi daha çok acı getirir. İki toplum, Türkiye ve Yunanistan arasındaki ilişkiler de kötüye gider.

Bu bölgede bazı önemli değişiklikler oluyor. Afganistan ve İran bölgelerindeki değişiklikler Türkiye'nin önemini Batı nazarında artırdı. Türkiye'nin bu bölgenin koruyucusu olarak önemi arttı.

Ben kişisel bazı görüşlerimi söyleyeyim. Durumu şimdi olduğu gibi görmemek gerekir. Belki de ilerde olan gelişmeler bu durumu değiştirebilir. İlerde Türkiye için ne riskler doğabilir. Bunu da gözönüne almak gerekiyor.

Biz Türkiye'nin sorunlarını erken bir zamanda çözmesini istiyoruz. Bunlardan bir tanesi de Kıbrıs sorununun çözümlenmesidir.

-Türkiye'den bu konuda beklediğiniz girişimler nedir?

YETKİLİ: Biz şunu istiyoruz. Türkiye Kıbrıs'a yapılanın bir barış harekatı olmadığını anlamalı. Yok eğer Türkiye bir barış harekatı yaptığına inanıyorsa bunu pratikte göstermesi lazım. Örneğin toplumlararası görüşmelere yapıcı ve olumlu bir şekilde yaklaşarak bunu gösterebilir. Bir yere varmak için toplumlararası görüşmelere yaklaşırsa barışçı bir çözüme varılabilir. Böylelikle Türkiye barışçı olduğunu da kanıtlayabilir. Bunu yapabilecek gücü de vardır.

Böyle bir tavır Türkiye'nin barışçıl istemleri olduğunu gösterecek. Böylelikle, öyle sanıyorum ki Kıbrıs Türk toplumuna da barış getirecektir.

Biz Rum tarafı olarak Türkiye'ye bu konu da yardımcı olmaya hazırız. Bu atmosferi yaratmaya hazırız. Elimizde olan bütün güçlerle böyle bir şeye yardımcı olmaya hazırız.

Biz Kıbrıs'ın bütün Kıbrıslılara ait olduğunu biliyoruz. Kıbrıslı Türkleri memnun etmek için elimizden gelen herşeyi yapacağız. Kendilerinin barış içerisinde, güven içerisinde yaşayabilmeleri için elimizden gelen her şeyi yapacağız. O zaman Türkiye bu durumu görüp "Barış konusunda iyi çabalarım oldu" diyebilecek. Türkiye barışa elini uzatarak bütün bunları sağlayabilir.

—Federasyon, güvenlik kavramları hakkındaki görüşleriniz?

YETKİLİ: Federasyon dünyada çok bilinen bir sistemdir. Yan yana gelen toplumların bir devletidir.

—İki bölgeyi kabul ettiğinizi açıkça söyleyebilir misiniz?

YETKİLİ: Evet, açıkça... Federasyon...

İki veya daha fazla taraftan oluşan bir devlet şeklidir. Kıbrıs'ta da böyle bir federasyonu kabul ettik. Fakat bu federasyonun uluslararası alanda tek vücut olarak görülmesi gerekir. Kıbrıs'ta olacak olan da iki bölgeli bir federasyon oluşturmak olacak.

Toprak oranı, bunlar masa başında tartışılacak.

—İki bölge arasındaki sınır sorunu çok tartışılan bir konu. Nasıl bir sınır? Coğrafi bir sınırı mı, başka bir şeyi mi savunuyorsunuz?

YETKİLİ: Bildiğiniz gibi her federasyonda sınırlar coğrafiktir. Örneğin F. Almanya, İsviçre, Avusturya, ABD vb. Buralarda coğrafi sınırdan söz edilebilir.

—Güvenlik sorununu nasıl görüyorsunuz?

YETKİLİ: Biz Kıbrıs Türklerinin güvenliğini dikkate alan bir çözüm bulmaya hazırız. Biz bu konuda çok açığız.

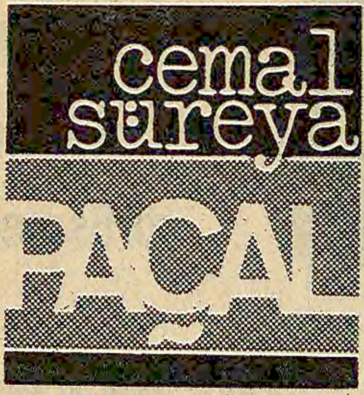
—Rum yönetimi geçenlerde iki yabancı anayasa uzmanı çağırdı. Bunun sebebi ne?

YETKİLİ: Uzmanların federasyon konusundaki görüşlerini aldık. Anayasal konularda ve federal bir sistemle ilgili konularda yardımlarını istedik. Federal bir devlette doğabilecek bütün Anayasal sorunları etraflıca konuşup bilgi aldık. Bu sorunlar iki bölgeli federasyonu ilgilendiren sorunlardı.

—Bugünkü durumda toplumlararası görüşmelerin kısa bir zamanda başlama şansı var mı?

YETKİLİ: Bu konuda çalışmalar oluyor. BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Temsilcisi Galindo Pohl iki tarafla da devamlı olarak konuşuyor. Zorluklar var, bunları aşmamız lazım. Şimdi ortada kaybolan bir şey var. Ancak bu bulunursa, görüşmeler yapıcı bir şekil alabilir.

DEVAM EDECEK

Çizgi romanlar

Çizgi romanın kaynağına bakarsak, kitle romanının özelliklerini taşıdığını görürüz; bu yüzden de, gelişimi tefrika roman geleneğine koşut olmuştur. Bunu çizgi romanın ilk ortaya çıktığı ülkeler için, özellikle de Birleşik Devletler için söylüyorum. Ülkemizde çizgi roman henüz emekleme döneminde. Sanat olarak kendini kurmuş sayılmaz. Kimi zaman öykünme yoluyla edinilmiş bazı parıltıların yanında, çoğunca çok ilkel bir konumda. İçerik yönünden de, geleneksel çizgi romanının, ilk çizgi romanların niteliklerini taşıyor. Sayalım bu nitelikleri: Gerici, emperyalist, kadın düşmanı, faşist ve ırkçı. Bunu anlamak için "Tarkan", "Kara Murat", "Malkoçoğlu" gibi romanlara bir göz atmak yeter. Turhan'ın her yönden benzersiz ve ilginç "Abdülcanbaz"ını saymazsak, bugün özellikle büyük gazetelerde boygösteren yapıtların hemen tümü bu planda.

Fransız çizgi roman yayımcısı Eric Losfeld, çizgi romanın sinemayla edebiyatın bir çeşit bileşimi olduğunu söylüyor. Bizde ise, denebilirse, fotoğrafla tarih ilişkisi önde. Tarihsel yorum da, yapıtın yayımlandığı gazetenin ideolojisine göre ayarlanmakta, hatta güncelleştirilmektedir. Sözgelimi Kara Murat, akıl almadık serüvenlere "Esir Türkleri kurtarmak" amacıyla atılır. Sözgelimi Tarkan, MHP'li bir Tarzandır. Karikatüristlerin dışındaki çizgi roman çizerlerinin konularının da çok dar bir çerçeveden derlendiği görülüyor. Birkaç satırlık bir kaynakça gösterilebilir bu tür romanlar için: Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun, Nihal Atsız'ın romanları, "Gök Bayrak" gibi birkaç çeviri kitap.

Karikatüristler dedim, karikatüristlerin yapıtlarında günümüz çizgi romanının en gelişmiş aşamasına tanık oluyoruz. Olağanüstü kahraman (Süperman) geleneği yıkılıyor bunlarda. Günübirlik hayatın parodileri öne geçiyor. Mizahla toplumsal eleştirinin iç içe geçtiği bir yapı ortaya çıkıyor. Ne var ki karşımızdaki bir roman gelişmesi değildir artık; tek tek karikatürlere dayanan kurtuluşun toplamı sözkonusudur. Mizah da, görüntü ya da çizgiden çok, ses benzerlikleri, televizyon reklamlarının ucuz parodileri üstüne oynayan sulu bir metne dayanmaktadır. Belli bir toplumsal ortamda, olmayan insan profilleri, olmayan bir dille konuşurlar. Burdan alınırsa, Turhan dışındaki karikatüristlerin denemelerinde, çizgi romanın ayırıcı niteliğini, bu sanata "dokuzuncu sanat" dedirten öğeleri bulamıyoruz. Folklor kaynağına, söylencelere hiç yer yok onlarda. Kitle romanı geleneğinden iyice kopuklar. Hele bu tür çalışmayı kara mizah biçiminde verdikleri savında olanlar (Suavi Süalp gibi) işin ucunu iyice kaçırmaktalar. Kara mizah? İsterseniz kara yuttumaca diyelim bunlara.

Bir de, bir iki büyük gazetede yayımlanan ve fotoroman beğenisi içinde sıkışmış çizgi romanlar var. Hiç bir grafik görgüsü taşımayan, aile dramlarına, aşk öykülerine dayanan romanlar. Yer yer kopya edilmiş, çoğunca da uyarlanmak istenmiş uğraşılar. Fotoroman için söylenecek her şey bunlar için de söylenebilir.

Gramsci'nin o okkalı sözlerini birkez de burada anımsatmakta yarar var. Ne diyordu Gramsci: "İtalyan edebiyatının ulusal bir yüz kazanamamasının bir nedeni de ülkemizde tefrika roman geleneğinin yerleşmemesindedir."

Bugün, tefrika romanın yerini televizyondaki diziler almış bulunuyor. Böyle de olsa, her çeşit çizgi romanın, kitle romanın işlevi taşıması gerek, diyorum. Fotoromanın bile. Oysa, hele fotoroman, kitle romanını bozmakta, dağıtmaktadır. Bilindiği gibi, kitle romanlarında insan hakları savunulagelmiştir.

Bir de şu var: Bugün çizgi roman yaratıcıları, karikatüristler ve belli bir kültür ve sanat oluşumundan geçmemiş "çizmeğe yatkın" kimseler arasından çıkıyor. Bu ikincilerin kendilerine özgü bir anlatım biçimine ulaşmadıkları bir gerçek. Yukarıda söylediğim gibi bütünüyle ilkel, tutamaksız bir yapı içinde dönüp durmaktalar. Zamanla gerçek çizgi roman sanatçıları boygösterecektir elbet. Fransa'da bile bu türün gelişme ve yaygınlaşması çok çok yirmi beş yıllık bir olay.

HAFTANIN FİLMLERİ

Nezih Coş

GAZETECİ

Yönetmen: Yücel Uçanoğlu / Senaryo: Fuat Özlüer / Görüntüler: Hüseyin Özşahin / Oyuncular: Kadir İnanır, Sevda Karaca, Kadir Savun, Hüseyin Peyda, Altan Rona, Yadigar Ejder / Sezer Film yapımı (1980) İst. LALE, ŞAN, YUMURCAK, HAKAN, NİLGÜL, CAN, REKS, IŞIK'ta.

Bu hafta İstanbul sinemalarında yine üzerinde durmaya değer iki yerli film var: "Ferhat İle Şirin" ve "Gazeteci". Bir Türk-Sovyet ortak yapımı olan ilk filmden, Ankara gösterimi sırasında 17 Kasımda, "Bir İlkellik Anıtı" başlığıyla söz ettiğimiz bu sütunlarda. Gerçekten bugün de belleğimizde hiç bir olumlu izlenimi bulunmayan bir yapıt "Ferhat İle Şirin". Biz, Ejder İbrahimof'un yönettiği bu filmi bir yana bırakıp "Gazeteci"ye geçelim.

* * *

"Gazeteci", sinemamızda toplumsal sorunlu ve gangster filmlerin seyirci bulması üzerine, yıllarca ve ardından yapıtlara imza atan yapımevi ve yönetmenlerin dahi kendilerini değiştirme çabası içine girmelerine bir örnek. Yapımcı Berker İnanoğlu da, yönetmen Yücel Uçanoğlu da Türk sinemasının bilinen deyimiyle "iş filmi" adamları. Ama bu kez daha toplumsal kaygılı bir konu ele almışlar. Mafia'nın Türkiye örgütünün kirli, yasa dışı işlerini sergilemeye çalışıyorlar. Sigaradan silaha dek, her türlü kaçakçılık işleri, gazino ve kulüp haraççılığı, büyük işadamlarıyla ilişkiler, onlar hesabına işçi mücadelelerinin kırılmasına yardım, vb.

Senaryo, bu örgütte ad yapmış gangster Kemal (K.İnanır) ile örgütün kirli işlerini açığa çıkarmak için yanında çalışmaya girmeyi başaran Zeynep adlı gözüpek bir gazeteci genç kızın (S.Karaca) duygusal ilişkisi üzerine kurulu. [illegible] Kemal'i değiştiriyor, yıllardır içinde bulunduğu düzeni yeni bir gözle değerlendirmesine ve ona karşı çıkmasına yol açıyor. Kemal, sevdiği gazeteciye "Türk Mafia'sının içyüzü"nü anlatıyor, örgütü bırakıp işçi olarak çalışmaya başlıyor, Zeynep'le evlenmek istiyor ama eski çevresi buna izin vermiyor.

Yapımcı İnanoğlu'nun, yönetmen Uçanoğlu'nun ve senaryo yazarı Özlüer'in yasadışı bir karanlık örgütü teşhir etmeye çalışan tutumları olumlu. Tabi bu çaba sanatsal nedenlerle belli bir ölçüyü aşamıyor. Örneğin bu örgütün Türkiye'deki siyasal partiler [illegible] girilememiş. Yine de olumlu, iyi niyetli bir çaba var karşımızda.

Ancak "Gazeteci"nin esas olarak Yeşilçam'ın alışılmış entrika ve anlatım kalıplarına bağlı olarak yürütülmesi, [illegible] belirlemiş. Örneğin senaryonun nasıl gelişeceğini tahmin etmek seyirci için hiç de zor olmuyor. Bir genç adam, bir de genç kız biraraya gelince, seyirci "Kuşkusuz bunlar birbirlerini sevecekler" diye düşünüyor. Çünkü Yeşilçam'da 'Aşksız film olmaz.' Yine yasanın gangsterleri değil, yalnızca onun yalnız, mutsuz, sevgisiz ama yakışıklı şeflerinin öykülerini [illegible]

[illegible]

Yücel Uçanoğlu [illegible]

Seramik sanatçısı Yılmabaşar'ın yeni sergisi pazartesi günü açılıyor

Seramik sanatçısı Jale Yılmabaşar, son dört yıl içinde ürettiği eserlerini 24 Mart Pazartesi gününden itibaren Yapı ve Kredi Bankası Galatasaray Sanat Galerisinde sergileyecek.

Sergide sanatçının Türk evleri, gecekondular, çamurlu yollar, uçurtmalı çocuklar, çalışan insanlar gibi çeşitli konuları kapsayan eserlerinin yer alacağı bildirildi.

22 yıldır seramik çalışmalarını sürdüren sanatçı Jale Yılmabaşar, Güzel Sanatlar Akademisini bitirdikten sonra "Seramik Dekorasyonları Teknikleri ve Bu Dekorlarla Çağdaş Türk Çömlekçiliğinde Reform" konulu tezi ile öğretim üyeliğine atanmış, İstanbul Belediye Konservatuarının bale bölümünden mezun olan sanatçı bu okulda geçen yıla kadar bale öğretmenliği yapmıştı.

Çağrılı olarak Meksika, Peru, Japonya ve İrlanda'ya giden ve "Türk Seramik Sanatı" konulu konferanslar veren Yılmabaşar, Avusturya, İtalya, Japonya, Almanya, Meksika, Peru, Cezayir, Fransa, Kıbrıs ve Yugoslavya'da da sergiler açtı.

TDK Genel Yazmanı Külebi, TRT'yi eleştirdi

Türk Dil Kurumu Genel Yazmanı Cahit Külebi, TRT Genel Müdürlüğünün özleşmiş Türk dili konusunda başlattığı kısıtlayıcı uygulamayı eleştirdi. Külebi, bu anlayışın kısa sürede kaldırılacağını umduğunu söyledi.

Cahit Külebi konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada bu tür girişimlerin tepki uyandırdığını belirterek, TRT'nin konuşulan dili kullandıkları yolundaki savına da katılmadıklarını bildirdi.

TRT Genel Müdürlüğünün çıkardığı sözlük çizelgesinde birçok çelişkinin ve yanlışlığın bulunduğunu kaydeden Cahit Külebi açıklamasında şöyle dedi:

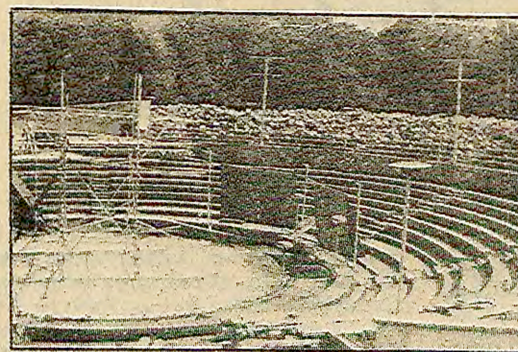
"TRT Genel Müdürlüğünün çıkardığı sözlük çizelgesinde birçok çelişkiler, yanlışlıklar bulunduğu gibi, bir yanda bugün yine TRT'ce kullanılan sözcükler yasaklanıyor, öbür yanda ise hiç kullanılmayan sözcükler öneriliyor. Bu da yapılan girişimin tutarsızlığını gösteriyor.

"TRT Genel Müdürlüğünün bu anlayışı kısa sürede bırakacağını umuyoruz."

Türkiye İş Bankası karikatür yarışması düzenledi

Türkiye İş Bankasının yeni yetenekleri ortaya çıkarmak, bunların yapıtlarını topluma sunarak desteklemek amacıyla düzenlediği özendirici yarışmalardan biri bu yıl için karikatür sanatına ayrıldı. Yarışma koşulları ve seçiciler kurulu yakında banka yönetimince saptanarak açıklanacak.

Karikatür yarışmasının tanınmış, tanınmamış tüm çizerlere acık olduğu bildirildi.

İzmir Fuarındaki açıkhava tiyatrosu genişletiliyor

İZMİR (ÖZEL)

İzmir Fuarındaki Açık Hava Tiyatrosu genişletilerek 15 bin kişilik hale getiriliyor. 15 Ağustosa kadar inşaatı tamamlanarak 1980 fuarının açılışına yetiştirilmeye çalışılan tiyatro 2 bin 300 kişilikti.

20 milyon liraya malolacak Açık Hava Tiyatrosu genişletme inşaatı İzmir Belediyesi tarafından yaptırılıyor. Belediye Başkanı İhsan Alyanak, tribünlerinin altına yapılacak 70 dükkanla belediyeye gelir de getirecek olan genişletme çalışmaları için "İzmir'i kültür ve sanat şehri yapmaya çalışıyoruz, uluslararası festivallerin, gösterilerin yapılabileceği büyük bir tiyatro salonunu İzmir'e kazandırmaya çalışıyoruz" dedi.

Bölge Müdürü Yusuf Şehirli düzenlediği basın toplantısında İnönü Stadı ve Binicilik Sitesinde başlattıkları yeni uygulama hakkında bilgi verdi. İstanbul Bölge Müdürü Şehirli görülüyor.

İstanbul Bölge Müdürlüğü "Bizden Size Piyangosu" düzenledi

İnönü Stadındaki her maçta, 8 seyirci bir sonraki maç için davetiye kazanacak

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Bölge Müdürü Yusuf Şehirli bir basın toplantısı düzenleyerek profesyonel lig maçları için "Bizden Size Piyangosu" başlattıklarını açıkladı ve İnönü Stadında oynanacak her lig maçında yapılacak çekilişle toplam 8 seyirciye bir sonraki maç için davetiye dağıtacağını söyledi.

PİYANGO BU HAFTA BAŞLIYOR

Bu hafta oynanacak Beşiktaş-Adanaspor maçı ile başlayacak olan Bizden Size Piyangosu daha sonra çeşitli armağanlar ve esantiyonlar ile takviye edilecek.

maralı, eski açık ve yeni açık tribünlerden, her tribünden 2'şer kişi olmak üzere piyangoda kazanacak talihliler, müsabakaların devre arasında basın jürisi huzurunda yapılacak çekilişle saptanacak. Ertesi gün basında yer alacak numaralara göre kazanacak talihliler kazandıkları maç davetiyesini, o maçın başlama saatinden önce Stad Müdüriyetine başvurmak sureti ile alabilecekler.

BİNİCİLİK SİTESİ HALKA AÇILIYOR

Öte yandan basın toplantısında Maslak'daki Binicilik Sitesi ile ilgili bir açıklama yapan Bölge Müdür Muavini Orhan Karslı, sözkonusu sitenin halka açık hale getirileceğini söyledi.

Devlete ait olan bu sitenin daha ciddi bir şekilde denetleneceğini ifade eden Orhan Karslı, yeni uygulama ile tesisin daha çok sporculara, binicilik sporu ile uğraşan kişilere ve kurumlara açılmasının sağlanacağını belirtti.

Teşkilatta çalışanları daha önce susturmuşlardı

Refaiddin Şahin şimdi de kulüp yöneticilerini susturmaya çalışıyor

ANKARA

Teşkilatta çalışanların konuşmalarının yasaklanmasından sonra, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin şimdi de kulüp yöneticilerinin sesini kısmaya çalışıyor.

Birinci, ikinci ve üçüncü ligde takımları bulunan kulüplere birer yazı gönderen Genel Müdür Refaiddin Şahin, bazı kulüplerin basın ve TRT'de teşkilat aleyhine demeçlerinin yer almasını üzüntü ile karşıladıklarını belirterek, bundan böyle teşkilat ve federasyon aleyhine açıklamalarda bulunanlar hakkında kovuşturma açılacağını ve gerekli cezai işlemlerin yerine getirileceğini söyledi.

Genel Müdür açıklamasına ek olarak kulüplerden, idari ve teknik yöneticilerin konuya ilişkin olarak dikkatlerini çekmelerini istedi.

Ankara'daki spor tesisleri bakım ve onarıma alındı

ANKARA

Ankara'daki spor tesislerinin tümü Beden Terbiyesi Ankara Bölge Müdürlüğü tarafından bakım ve onarıma alındı.

Bölge Müdürü Çetin Şahiner tesislerle ilgili olarak bir açıklama yaparak şunları söyledi:

"Birçok tesis harap olmak üzereydi. Tüm tesisler yeni baştan onarılmakta ve bakımları yapılmaktadır. Ayrıca 19 Mayıs Stadı altındaki amatör kulüplerin soyunma odalarının kalorifer tesisatları bitmek üzeredir. Ay başında bunları yakacak ve amatörlerimizi sıcak suya kavuşturacağız. Tüm soyunma odaları ile spor tesislerimizin badana ve boya işlemleri devam etmektedir. Sezon bitiminde de Cebeci ve 19 Mayıs Stadlarımızı bakıma alacağız."

Bölge Müdürü Şahiner ayrıca, Yenimahalle ve Altındağ semt sahaları ile Selim Sırrı Tarcan ve Yaşar Doğu Spor Salonları ışık tertibatının ele alındığını sözlerine ekledi.

Sabri Kiraz, 50 yıldır alamadığı serbest giriş kartı için yeniden başvurdu

ANKARA

Türk futboluna 50 yılı aşkın bir süredir hem sporcu hem de çalıştırıcı olarak hizmet veren Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz, 50 yıldır alamadığı serbest giriş kartı için yeniden başvurdu.

1932 yılında Fenerbahçe'de futbol oynamağa başlayan Sabri Hoca, aradan geçen 50 yıllık süreye rağmen bugüne kadar bir serbest giriş kartına sahip olamamıştı.

10 YILDIR TELEFON BEKLİYOR

Öte yandan Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz'a ikinci azizliği de PTT Genel Müdürlüğü yapıyor. İstanbul Kadıköy'deki evine telefon alabilmek için 1970 yılında müracaat eden Sabri Kiraz, bugüne kadar yaptığı her başvurusuna olumsuz cevap aldı.

Futbol Federasyonu Başkanı İbrahim İskeçe:

"Lüleburgazspor Kupada finali oynarsa hiç şaşmayın"

ANKARA

Türkiye'de oynanan futbolun büyük-küçük ayrımını ortadan kaldırdığını ifade eden Futbol Federasyonu Başkanı İbrahim İskeçe, "Lüleburgazspor kupada finali oynarsa hiç şaşmayın" dedi. Federasyon Başkanı İskeçe sözlerine devamla şunları söyledi:

"Bugün Anadolu futbolunda büyük bir aşama olduğu gerçektir. Üçüncü Ligde oynamasına rağmen çeyrek finale çıkan Erzincanspor için de başarılı bir ekip deyimini kullanmak yerinde olacaktır. Fenerbahçe büyük bir takımdır ancak Lüleburgazspor büyük takımı eleyerek küçümsenmeyeceğini göstermiştir. Lüleburgazspor Beşiktaş'tan sonra Fenerbahçe'yi de eleyerek başarısının rastlantı sonucu olmadığını ispatlamıştır."

Günün Programı

Basketbol

İstanbul Anadolu Spor Sitesi Salonu:
10.30 Beşiktaş-Şekerspor,
12.00 Galatasaray-Kolejliler,
Ankara Atatürk Spor Sarayı:
13.00 MTA-Ormanspor,
14.30 Ziraat FSK-Taçspor,
İzmir Atatürk Spor Sarayı:
17.30 Karşıyaka-Eczacıbaşı,
Bursa Atatürk Spor Sarayı:
16.00 Tofaş SAS-DSİ Spor.

KISA...KISA.

● Merkez Ceza Kurulu Erzurumsporlu futbolcu Salih Fidan'a 50 gün, Eskişehirspor Genç Takımından İsmet Çelen'e bir ay ve Karşıyakalı basketbolcu Celal Aslan'a 4 maç ve Konya İdmanyurdulu futbolcu Metin Altınay'a 2 maç ceza verdi.

● Yüksekokullar Greko-Romen ve Serbest Güreş Birincilikleri 28-31 Mart tarihleri arasında Konya'da yapılacak.

● Genç Kızlar Voleybol Grup Birinciliği 28-30 Mart tarihleri arasında Manisa'da yapılacak.

● Antalyaspor Teknik Direktörü Kamuran Soykıray, "Amacımız Düzcespor'u yakalayıp lig ikincisi olmaktır" dedi.

● Fenerbahçe Kulübü Genel Sekreteri Talha Altınbaşak, "Lüleburgazspor'u tebrik etmekten başka ne yapabiliriz ki" dedi.

Türkiye Kupası yarı final kuraları 25 Martta çekiliyor

ANKARA

Futbol Federasyonundan yapılan açıklamaya göre Türkiye Kupası yarı final kuraları 25 Mart Salı günü saat 11.00'de Futbol Federasyonu lokalinde çekilecek. Kura çekiminde yarı finale yükselen takımların temsilcileri de hazır bulunacaklar.

Türkiye Hentbol Grup Birincilikleri 17 Nisana ertelendi

ANKARA

Daha önce 31 Mart-3 Nisan tarihleri arasında yapılacağı açıklanan Türkiye Büyükler Hentbol Grup Birincilikleri maddi sorunlar yüzünden Federasyon tarafından 17 Nisana ertelendi.

Başlarken

İZMİR OKULLARINDA SPOR

Hazırlayan: ATİLLA ÖZİDEŞ, MUSTAFA TOPRAĞIN

Okul Spor Yurtları... Sık sık demeçler verilip tabana inileceğinden söz edilerek hep, sporumuzun temeli olarak kabul edilen bu Okul Spor Yurtlarının faal bir şekilde ele alınacağı ve sporumuza aktif bir yön verileceği söylenir. Oysa Okul Spor Yurtlarında forma giyen ve sık sık bu demeçlere konu olduklarını bilen öğrenciler, nedense sorunlarını o kişilere bir türlü iletemezler.

Bugün başladığımız bu dizi röportajlarla İzmir Okullarının sportif faaliyetlerini ve konu ile ilgili sorunlarının neler olduğunu izlemek fırsatını bulacaksınız.

Fotoğrafta Türkiye 7.si olan Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Hentbol Takımı görülüyor.

Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi altın yılını yaşıyor

Tüm olumsuz koşullara rağmen spor faaliyetlerini sürdüren Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi 1979/1980 öğrenim yılında "altın yıl"ını yaşıyor.

2 bin 500 mevcutlu okulda kız öğrenciler öğretmenleri olmadığı için ne spor yapabiliyorlar ne de takım kurabiliyorlar ama 150'ye ulaşan erkek sporcusu ile Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi spor giderlerini öğrenciler tarafından karşılamak pahasına çalışmalarını sürdürüyor. 6 dalda faaliyet gösteren Endüstri Meslek Lisesi bu yıl voleybolda İzmir üçüncüsü, grup birincisi, basketbolda İzmir dördüncüsü, futbolda İzmir ikincisi, atletizmde takım halinde Atatürk Koşusu birincisi, masa tenisinde İzmir ikincisi oldu ve hentbolda averaj ile birinciliği kaçırarak İzmir ikinciliğini kazandı.

Çalışmalarını açık hava basketbol ve voleybol sahalarında sürdüren öğrencilerin en büyük sıkıntıları malzeme sorunu ve kapalı salon yokluğu. Bu nedenle haftada ancak 4 saat antrenman ve 2 saat de Beden Eğitimi dersi yapabiliyorlar. Olumsuz koşullara rağmen çalışmalarını sürdürerek başarılı sonuçlar alan öğrencilerin en büyük dayanağı Okul Aile Birliği. Çünkü şampiyonalara giden sporcu öğrencilerin masrafları Okul Aile Birliği tarafından karşılanıyor.

Genç Milli Takım Antrenörü

Erken Kural: "Aşırı heyecan ve tecrübesizlik yüzünden başarılı olamıyoruz"

ANKAR[A]

Genç Milli Futbol Takımı Antrenörü Erkan Ku[ral] Genç Milli Takımda yer alan oyuncuların çoğun[un] amatör takımlarda yer aldıklarını ve bu nede[nle] Milli Takım formasını giydikleri zaman çok heyec[an]landıklarını belirterek, "Aşırı heyecan ve tecrübesi[zlik] yüzünden başarılı olamıyoruz" dedi. Genç Milli [Ta]kım Antrenörü Kural konuşmasına devamla şun[ları] söyledi:

"Kamplarda bütün işimiz futbolculara moral [ver]mek oluyor. Hemen hemen hiç hazırlık maçı [yap]madan büyük şampiyonalara katılıyoruz. Takımı[mız]da sahaya ilk kez çıkan tecrübesi olmayan ve a[...]ları titreyenler görüyoruz."

Turlar bugün...

(Baştarafı 1. sayfada)

söz edilmesine rağmen henüz kimse resmen adaylığını koyacağını açıklamadı. Bu nedenle bugün aday olarak ortaya çıkabilecek kişilerin bir başarı sağlaması beklenmiyor.

Bu yüzden de ilk turların eleme turları olacağı, adından söz edilen bazı kişilerin böylelikle ortadan çekileceği bildirildi. Ancak bu arada aday olmadıkları halde oy verilebilecek bazı kişilerin adları oylama sonrası ortaya çıkmış bu kişilerin üzerinde birleşilmesine yol açabileceğine işaret ediliyor.

AP'DE HENÜZ BİR HAREKET YOK

Bu arada AP'de henüz bir hareket gözükmüyor. Demirel'in esas olarak Çağlayangil'i istediği, ancak seçileceği kesinleşmeden adını ortaya atmayı düşünmediği bildirildi. Demirel'in Çağlayangil'in ilk turlarda başarısızlığa uğraması halinde ve 6 Nisana kadar seçim sonuçlanmadığı takdirde Cumhurbaşkanlığına vekalet edeceği için başarısızlığının Çağlayangil'in [illegible] hareket imkânını sınırlayacağı düşüncesinde olduğu ifade edildi.

CHP GRUBU TOPLANIYOR

Öte yandan, CHP Ortak Grubu da bu sabah toplanıyor. Ecevit'in, diyalog çağrısına Demirel'in cevap vermemesi nedeniyle, bugün toplanacak CHP Grubunda ne yapılacağı konusunda bir genel görüşme açılması bekleniyor. Bir kaç yoklama şeklinde sürdürülecek bu görüşmeler sonucunda bazı CHP'lilerin kendiliklerinden aday olarak çıkabilecekleri söyleniyor.

Aday olarak adından söz edilen eski Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur, "Grubun eğilimini gördükten sonra karar vereceğim" dedi. Batur'un CHP'li senatörlerin bir kısmı tarafından desteklendiği, geri kalan senatörlerin ise Senato eski Başkanı Sırrı Atalay veya Millet Meclisi eski Başkanı Kemal Güven'in adı üzerinde durduğu bildirildi.

Millet Meclisi Grubunda ise Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Kemal Kayacan, Millet Meclisi'nin şimdiki Başkanı Cahit Karakaş ile eski Başkan Kemal Güven'in adaylığından söz ediliyor.

MSP'NİN TUTUMU

MSP ise önceki gün yaptığı grup toplantısında, aday çıkarıp çıkarmama, çıkacak adayların niteliğine ve koşullara göre saptanması kararlaştırıldı. MSP'nin bu arada "anti-emperyalist, şahsiyetli, demokrasi ideali yüksek bir aday" desteklemeye karar aldığı öğrenildi.

Bunun yanı sıra "Bizim oylarımız sayılmaz, [illegible]" anlayışıyla aday çıkarmanın mümkün olduğu görüşü de MSP Grubunda benimseniyor.

TKP...

(Baştarafı 1. sayfada)

[illegible]

Yorumda şöyle deniyor:

"Tercüman, Hürriyet gibi gazeteler daha geçende Amerikan üslerinde [illegible] haritasını yayınladılar. [illegible]

"Sovyet Pravda gazetesi de topraklarımızda Amerikan saldırı üslerinin [illegible]

"Barış Derneği üyesi [illegible]P Adana saylavı İsmail Hakkı Öztorun'un da Bulgaristan'ın Ulusal Barış Kongresinde yaptığı konuşmada vurguladığı gibi, . . . barış güçlerinin sorumluluğu daha da artmıştır."

Yakalanan...

(Baştarafı 1. sayfada)

yağ kuyruğuna girdi. Belediye arabasında satılan yağ, yurttaşlar tarafından yarım saatte bitirildi. Yağ bulamadıklarını belirten yurttaşlar "Demirel yağ var diyor ama, biz gram yağ bile bulamıyoruz" dediler.

Karaborsada satılmak istenen yağları ele geçiren Belediye Zabıta memurları piyasada satış fiyatı 100 lira olan yağın toptan 110 liraya dağıttığını, perakende ise, halka 140 ile 160 lira arasında satışa sunulduğunu söylediler. Karaborsadan yağ satarken yakalanan Başer firmasının satış elemanları savcılığa gönderildiler.

Diyarbakır...

(Baştarafı 1. sayfada)

Necdet Ateş ve PTT memuru Vahdet Kutlu.

Kaza nedeni ile kapanan Diyarbakır Batman demiryolu ile Diyarbakır Mardin karayolunun ulaşıma açılması ve kurtarma çalışmalarının sürdürüldüğü bildiriliyor.

Öte yandan, İstanbul'da Sirkeci-Halkalı hattında sefer yapan iki trenin çarpışması sonucu, iki trenin de birer vagonu hasar gördü. İki vagonlardaki yolcular çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Tonlarca...

(Baştarafı 1. sayfada)

da bildirdiler. Köye gelen yetkililer fotoğraflar çekerek, haritalar çizdiler, kayanın durumunu incelediler. Köyün buradan mutlaka kaldırılması kararını verdiler.

"BAKANLIK HİÇ YARDIM ETMİYOR"

Görüştüğümüz Ulukale köylüleri rapor verilmesinden sonra hiç bir devlet yetkilisinin köye uğramadığını, büyük bir afetle karşı karşıya kaldıklarını söyleyerek şunları anlattılar:

"Biraz varlıklı olan köylüler buradan diğer illere [illegible] Ama mal durumu kötü olan biz köylüler devletin gelmesini bekliyoruz. Yaşamımız altüst olmuş durumda. Gece gündüz korku içinde yaşıyoruz. [illegible] Birkaç sefer tonlarca ağırlığında kaya göçtü, birkaç evi yıktı. Allahtan evde kimse olmadığından bir can kaybı olmadı."

Bu arada köy muhtarı Ahmet Altınoluk çeşitli yerlere defalarca dilekçe verdiklerini belirterek şöyle konuştu: "İncelediler, çizdiler raporu verdiler. Köyün derhal kaldırılmasını istediler. Ama nasıl kalkacağız? [illegible] Devlet bize yardım etmelidir. Yoksa bu kayaların altında kalırız. Korku içinde devletten gereken yardımı bekliyoruz."

TİKP...

(Baştarafı 1. sayfada)

ları belirtildi.

Bildiride şu görüşlere yer verildi:

"Bu yıl Uluslararası Irk Ayrımı ile Mücadele Gününe [illegible] Zimbabve'nin kurtuluşu, ırkçılığa karşı [illegible]

Dünya kamuoyunun Güney Afrika'nın [illegible] günü olarak benimsediği 21 Martta, ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı yıllardır mücadele eden, bu uğurda nice evladını yitiren Güney Afrika ve Namibya halkıyla tam bir dayanışma içinde olduğumuzu dünya kamuoyuna duyururuz."

Maden-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

mak'ın da aynı doğrultuda bir açıklama yapmasıyla kesinlik kazandı. Fakat bu açıklama çeşitli fabrikalarda tepkiyle karşılandı.

Gelen haberlere göre Arçelik'te işçiler net maaşın yüzde yetmişinin ödenmesini isterken Profilo işçileri de bu konuda [illegible] uygulanmasını istediler. Ayda 1600 lira verileceği haberinin duyulması Maden-İş 14. Bölgedeki işçiler arasında da büyük tepkilere yol açtı.

Hatırlanacağı gibi Maden-İş'in 1977 yılında uyguladığı ilk toplu grev arasında da işçilere 45 günde bin lira ödemesi, grevci işçiler arasında [illegible] mücadele konusu olmuştu.

[illegible] grevler arasında 1600 lira fark grev ödeneğinin işyerlerinde büyük bir sorun haline geleceği gözleniyor.

Hatay...

(Baştarafı 1. sayfada)

tim Askeri Savcılığına intikal ettirildiği bildirildi.

Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay illeri Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından yapılan açıklamada, işlenen bazı önemli olaylarla ilgili olarak 28 Şubat tarihinde Antakya'da yapılan bir operasyonda TİKP(C) Acilciler'den olduğu belirtilen 5 kişinin yakalandığı da yer aldı.

Bu arada 16 Mart günü, Samandağ'da yapılan aramada bir süre önce [illegible] Mersin'de bir erin öldürülmesine ilişkin olarak aranan Muhammed Aykır isimli şahıs ile bu şahsa yataklık eden [illegible] ve Ali Miççioğulları isimli şahısların [illegible]

[illegible] 16 Mart günü Antakya Çekmece Köyü ve Elektrik Mahallesinde yapılan operasyonda, 18 Şubat günü Emniyet Müdürlüğü 1.Şube Müdürü Ahmet Filizcioğlu'nun öldürülmesi [illegible] yapılan soruşturma, arama ve operasyonlar sonunda yakalanan 12 kişinin yakalandığı da açıklamada yer aldı.

Güvenlik kuvvetlerinin yaptıkları aramalarda ise 9 adet tabanca, bir adet klaşinkof makinalı, 46 av tüfeği, 913 mermi, 2 adet el bombası, 13 dinamit lokumu, bir adet 12 kalibrelik namlu, 2 adet fişek kuşağı, 3 dijital [illegible], 3 zincir, 823 bin lira para ve 590 mark karşı ele geçirildiği bildirildi.

Böylece bu yapılan soruşturma, arama ve operasyonlar sonunda toplam 32 kişi yakalanırken, 5 sten tabanca, 123 av tüfeği, 3 adet klaşinkof kalaşnik, 1 otomatik tüfek, bir piyade tüfeği, 3 bombası, patlayıcı madde hazırlamada kullanılan malzeme, 1982 mermi, 1213 av fişeği, 15 dinamit lokumu, 34 kilo yanıcı kimyasal malzeme ele geçirilmiş oldu.

İstanbul...

(Baştarafı 1. sayfada)

dü. Olayda Taksim Kenedy Otelinde garsonluk yapmakta olan Haluk Kılıçaslan da yaralandı. Olayla ilgili geniş soruşturmaya başlandı.

İstanbul Şişli Gültepe durağında meydana gelen diğer olayda ise durakta bekleyen bir minibüse yaklaşan silahlı iki kişi, araçta oturan Hüseyin Yılmaz adlı yurttaşı vurdular. Saldırganların ateşe başlaması üzerine minibüsü kaçırmak isteyen şoför, yaralanan yurttaşın ölmesini engelleyemedi. Kimliği belirlenemeyen saldırganlar kaçtılar.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Bir Numaralı Askeri Mahkemesinde de devam edilen bir cinayet duruşmasında, sağcı iki sanık beraat ettirildi. Sol görüşlü Osman Kaytan'ı öldürdükleri iddiasıyla yargılanmakta olan Ahmet Boyacı ve Hüseyin Urulu'nun inandırıcı kanıt yetersizliği nedeniyle beraat ettirildikleri bildirildi.

Bir süre önce Kartal'da banliyö trenini basıp iki kişiyi öldüren katiller olduğu iddia edilen ve TİKKO üyesi olduğu ileri sürülen Saim Somnaz, Ersan Şentürk ve Coşkun Altan adlı üç kişi yakalandı.

TRABZON'DA

Trabzon'da otobüs bekleyen öğrencilerin üzerine açılan ateş sonucu, Trabzon Teknik Üniversitesi öğrencilerinden Dev-Genç yöneticisi Kahraman Ezber ve Mevlut Tosun yaralandılar. Hastaneye kaldırılan yaralılardan Kahraman Ezber kurtarılamayarak öldü. Açılan yaylım ateşle ölen gencin Mimarlık Fakültesi öğrencisi olduğu ve yaralı Mevlut Tosun'un saldırganları teşhis ederek polise ayrıntılı [illegible] bildirildi.

SAMSUN'DA

Samsun'un Mesken Evleri Mahallesinde önceki gece saat 20.00 sıralarında sol görüşlü olduğu bildirilen Ali Kol adlı kişi ölü olarak bulundu.

GİRESUN'DA

Giresun'un Altı Pınar Köyünde 20-25 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu. Öldürülen şahsın [illegible] 3-4 ay önce öldürüldüğü bildirildi.

ANKARA'DA

Ankara Abidinpaşa Lisesi çöplüğünde kurşunlanarak öldürülmüş bir şahsa ait ceset bulundu. Üzerinde 4 kurşun yarasının görüldüğü cesedin kimliği saptanamadı.

Günaydın gazetesi Ankara Bürosu İstihbarat Şefi Bekir Coşkun'un evi [illegible] komandolar tarafından [illegible] taranması. Coşkun'un komandolar tarafından uzun zamandan beri tehdit edilmekte olduğu ve kendilerine bu kişiler tarafından para istendiği bildirildi. Coşkun'un evinde büyük bir hasar meydana geldi.

Halen cezaevine silah sokma suçundan yargılanmakta olan [illegible] Can Özbay hakkında görevli memura hakaret ve tehdit suçundan açılan davanın duruşmasına dün başlandı. İlk duruşmada suçunu inkar eden Özbay, "Ben sadece bir gün hesap verileceğini söyledim" dedi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde de sol görüşlü Levent Özyörük adlı gencin katillerinden olduğu iddiasıyla yargılanmakta olan Orhan Karagöz tahliye edildi.

ESKİŞEHİR'DE

Zafer Sokakta evine gitmekte olan [illegible] görevli Osman Balçık kimliği belirlenemeyen kişilerce silahla yaralandı. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

İktisadi Ticari İlimler Akademisi, Eczacılık ve Kimya Yüksek Okullarında [illegible] çatışmalarla ilgili 13 öğrenci gözaltına alındı.

THY...

(Baştarafı 1. sayfada)

Konuyla ilgili olarak görüşlerini açıklayan Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, kendilerinin uyuşmazlığın çözülmesi için gayret göstermelerine rağmen hükümetin bu konuda [illegible]

RAHİM ÇEÇEN'İN AÇIKLAMASI

Dün bir açıklama yapan Hava-İş Genel Sekreteri Rahim Çeçen, THY yönetiminin, toplusözleşmeyi bahane ederek Genel Kurula gittiklerini belirterek "Aslında bu Genel Kurula gitmekteki amaçları pozisyon kapmaktır" dedi.

Rahim Çeçen, THY'de [illegible] toplusözleşmeyi bahane ederek gidiyorlar. Aslında bu Genel Kurula gitmekteki amaçları pozisyon kapmaktır."

Bayrak yırtan polis memuru açığa alındı

ULUKIŞLA (ÖZEL)

16 Mart 1980 günü Niğde'den [illegible] Bayrağı tozlu bulduğu gerekçesiyle kulüp sahibinin yüzüne vurarak yırtan polis memuru Mahmut Yılmaz, kulüp sahibinin ilgili yerlere başvurması üzerine görevini kötüye kullandığından dolayı önceki gün açığa alındı. Soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Çığlık

TÜRKİYE İHTİLALCİ İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ DAVASI

AYDINLIK YAYINLARI

SAVUNMA

150 LİRA

Genel Dağıtım: TÜR-DA Hamam Sok. No: 4 Cağaloğlu/İSTANBUL Tel: 27 25 22

3. BASKI

Doğu Perinçek

Anarşinin Kaynağı ve Devrimci Siyaset

60 LİRA

ÇIRA Değişik ve genişletilmiş 2. BASKI

AYDINLIK YAYINLARI

Genel Dağıtım: TÜR-DA Hamam Sok. No: 4 Cağaloğlu/İSTANBUL Tel: 27 25 22

Gümrük-Tekel' deki AP-MHP çatışması AP lehine sonuçlandı

ANKARA (ÖZEL)

GÜMRÜK ve Tekel Bakanlığında AP ve MHP arasındaki anlaşmazlık, sonunda, MHP'lileri koruyan Müsteşar Hacı Burhan Özfırat'ın yerine AP'li Mazhar Kısacıkoğlu'nun atanması ile son buldu. Gümrük ve Tekel Bakanlığına karşı AP'lilerin tepkisi Bakan Çakmak'a karşı imza toplamaya kadar varmıştı.

HACI BURHAN ÖZFIRAT MHP'LİLERİ KORUYORDU

Gümrük ve Tekel Bakanlığı Müsteşarlığına atanan Hacı Burhan Özfırat'ın ismi ilk defa Bakanlığın 19 Aralık 1979 tarihinde silahlı komandolar tarafından basılması ile duyuldu. Bu baskına Bakanlık memurları, kontrol görevlileri ve Özel Kalemde çalışanlar da katılmıştı. Müsteşar Hacı Burhan Özfırat ise saldırıya katılan görevlileri odasında saklamıştı.

Öte yandan Bakanlıkta çok sayıda memur, Yozgat ve Erzurum gibi illere sürgün ediliyor, yerine MHP'li militanlar alınıyordu.

Bütün bu gelişmelerin Bakanlıktaki AP'lilerle MHP'lilerin arasını açtığı, sürgünlerin ve MHP'lilerin alınmasının AP'lilerce desteklenmediği belirtiliyordu.

Hacı Burhan Özfırat'ın görevden alınmasının ve yerine bir AP'linin getirilmesinin Bakanlık'ta memnunluk yarattığı bildirildi. [illegible] MHP'li militanların alınmasında büyük rolü olan MHP'li Personel Genel Müdürü [illegible] Durmuşoğlu'nun da görevinden alınmasını ve MHP militanlarının görevlerinden alınmasını istiyorlar.

Bedelli Askerlik Yasasının hafta başında kesinleşmesi bekleniyor

ANKARA (ÖZEL)

BEDELLİ askerlik Yasasının hafta başında Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından imzalanarak, Resmi Gazetede yayınlanıp yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Yabancı ülkelerde çalışan Türk işçilerinin askerlik hizmetlerini 440 bin lira döviz karşılığı ödenecek ve iki aylık temel eğitime tabi tutulmak suretiyle yerine getirebilmelerini sağlayan tasarı Millet Meclisi Genel Kurulundan sonra önceki gün Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulundan da geçmişti.

Kanuna göre yabancı ülkelerdeki Türk işçilerinden [illegible] 440 bin lira karşılığı dövizi [illegible] Bakanlar Kurulu ödenecek miktarı [illegible] artırabilecek.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 29 yaşını doldurduğu halde çeşitli nedenlerle henüz vatani görevlerini yapmamış olan yükümlüler de [illegible] kanundan yararlanabilecekler. [illegible]

Sosyal Demokrat-İş, işçilerin tahriklerden kaçınmalarını istedi

İSTANBUL (ÖZEL)

SOSYAL Demokrat-İş Konfederasyonu kendisine bağlı sendikalara bir genelge göndererek, işçilerin tahriklerden kaçınmalarını istedi.

Sosyal Demokrat-İş'in genelgesinde son zamanlarda bazı sendika ve işyerlerinde ortaya çıkan tahrikler neticesinde, eylemler yapıldığı [illegible] bu eylemler sonucu işyerlerinde bilerek ve kasten randıman düşüklüğüne sebep olunduğu belirtilerek şöyle denildi:

"Yukarda açıklanan eylem türleri [illegible]

Sosyal Demokrat-İş Konfederasyonu, bu tür eylemler sonucu işçilerin mağdur duruma düştüklerine işaret ederek, işçilerin tahriklerden kaçınmalarını istedi.

TMMOB Danışma Kurulu hükümetin çalışmalarını eleştirdi

ANKARA (ÖZEL)

TMMOB Danışma Kurulunun 8 Martta yaptığı toplantıdan sonra yapılan açıklamada, hükümetin çalışmaları eleştirildi. Açıklamada şunlar belirtildi: "Hükümetin uygulamalarıyla grevler ertelendi, lokavtlar ilan edildi. Sendikalar basıldı, işçiler gözaltına alındı, Tariş'te, Antbirlik'te ve Çukobirlik'te binlerce işçi kıyıldı, insanlık dışı uygulamalarla karşı karşıya bırakıldı.

Kamu kesimi çalışanlarının binlercesi karda kışta kıyıldı, sürüldü. Kıyılan işçilerin, memurların yerlerine faşist militanlar yerleştirildi."

Sıkıyönetim Mahkemeleri sıkıyönetim bittikten sonra da devam edecek

ANKARA (ÖZEL)

SIKIYÖNETİM Mahkemelerinin görev ve yetkilerinin sıkıyönetim kalktıktan sonra da devam etmesini öngören kanun tasarısı, Millet Meclisi Adalet Komisyonunda kabul edildi.

73 Apocu...

(Baştarafı 1. sayfada)

DİYARBAKIR VE KIZILTEPE'DE ÇATIŞMALAR VE GERGİNLİK SÜRÜYOR

Öte yandan, başta Diyarbakır olmak üzere, Güneydoğu Bölgesinde birkaç gün önce çeşitli gruplar arasında başlayan çatışmalar sürüyor.

Diyarbakır'da önceki gün, saat 17.00 sıralarında Apocular ve KUK taraftarları arasında yeni çatışmalar oldu. Bağlar Semtinde meydana gelen çatışmalar sırasında Zülküf Baran, Cemil Kan ve Eyüp Kan adlı kişiler silahla yaralandılar. Aynı gün Eğitim Enstitüsünde düzenlenen forum sırasında patlak veren çatışmalarda da, grupları dağıtmak isteyen polisin silah kullandığı, olaylar sırasında Hamiyet Demir adlı bir kız öğrencinin yaralandığı öğrenildi.

Kızıltepe'de ise, çatışmalar ve gergin hava nedeniyle, resmi dairelere memurlar gelmiyor ve dükkanlar günlerdir kapalı bulunuyor.

Bölgedeki KUK taraftarlarının yeni ve büyük çapta silah getirttikleri ve önümüzdeki günlerde yeni saldırılara girişecekleri bildirildi. Öte yandan, Derik'te de, Özgürlük Yolu taraftarları ve DDKD'cilerin Apoculara karşı KUK' un yanında yer aldıkları ve her iki tarafın da dağlık bölgelerde mevzilendikleri öğrenildi.

YEM FABRİKASI MÜDÜRÜNÜN ÖLDÜRÜLMESİ OLAYI

Bu arada, önceki gün, kimliği bilinmeyen kişilerce kaçırıldıktan sonra, Hilvan su deposu civarında ölü olarak bulunan Hilvan Yem Fabrikası Müdürü Sebati Bursa ve İlkokul Müdürü Bedir Dadaş'ın öldürülmesi ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Sebati Bursa'nın daha önce servis aracından indirilerek katledilen yedi işçinin çalıştığı fabrikanın müdürü olduğu öğrenildi.

VAN MEM-DER TEMSİLCİSİNE PUSU KURULDU

Mem-Der Van Temsilcisi Cemil Altaylı ve Aziz Ergin adlı bir devrimci, önceki gece Şivancı bir grup saldırgan tarafından pusu kurularak öldürülmek istendi.

Önceki gece Van İl Başkanı Yusuf Cacım'ı ziyarete giden Altaylı ve Ergin, evden çıkışlarında üzerlerine otomobil sürülerek öldürülmek istendiler. Bunu başaramayan saldırganlar bu kez de araçtan inerek, yaylım ateşi açtılar. Ancak, Altaylı ve Ergin, kurşunlardan sakınarak saldırıdan kurtuldular.

Gazetemizin doğudaki bölücü grupların eylem birliği yaptığını açıklayan yayınından sonra, çeşitli sahte solcu gruplar TİKP üye ve taraftarlarına karşı saldırı hazırlığı içine girmişlerdi. TİKP Van İl Örgütü, olayla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Parti üyelerinin boy hedefi seçildiğine dikkat çekti ve önlem alınmasını istedi.

MARDİN'DE BİR MEMUR ÖLDÜRÜLDÜ

Mardin'in Savur ilçesinde Ethem Kaymaz adlı bir memur önceki gece silahlı iki kişinin saldırısı sonucu öldü. Ethem Kaymaz'ın Merkez İlkokulunda memur olduğu ve sağ görüşü benimsediği bildirildi.

Siirt'in Batman ilçesinde de işadamı Reşat Işık'ın evi kimliği belirsiz kişilerce yaylım ateşine tutuldu. Olayda yaralanan ya da ölen olmadı.

Van'da ise Nevroz Bayramı nedeniyle kentin çeşitli yerlerinde lastik yakan 15 kişi polisçe yakalanarak gözaltına alındı.

URFA'DA

Urfa'da Çarşı Karakolu kimliği belirlenemeyen saldırganlarca tarandı. Olayda Nihat Şahin adlı bir polis memuru bacağından tabanca ile yaralandı ve tedavi altına alındı.

KAYIP—Nüfus Hüviyet Cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Kadriye NUR

MHP' liler Yenimahalle' de "kurtarılmış alan" yaratmak istiyor

ANKARA (ÖZEL)

MHP liler Yenimahallede dışardan adam getirerek "kurtarılmış alan" yaratmak istiyorlar.

3 Martta orta dereceli okulların açılmasından bu yana Mustafa Kemal Lisesi ve Sanat Okulu çıkışlarında her gün çıkan olaylardan bazıları silahlı çatışmaya dönüşüyor.

7 Mart günü yine böyle bir olayda vurulan "piç Yavuz" lakabıyla tanınan Yavuz Duran'ın ölmesini bahane eden MHP'liler, Yenimahallede saldırıya geçtiler.

Bu olaylar sırasında esnafın dükkanı saldırıya uğrayıp, camlar kırılırken güvenlik kuvvetleri olayları önlemede yetersiz kaldı.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Yenimahalle İlçe Başkanı Sırrı Çopur da Yenimahalle halkını birlik halinde olaylara karşı mücadele etmeye çağırdı.

Çopur, yeterli güvenlik önlemleri alındığında olayların önlenebileceğine inandıklarını belirterek, okul çıkışlarında, pazar yeri civarında önceden tedbir alınmasını; dışardan gelen grubun toplanmasına engel olunmasını da istedi.

Çopur açıklamasında Yenimahalle halkını olayları yaratanlara karşı ve polisin tarafsızlaştırılması için birliğe çağırdı.

Atatürk Öğrenci Yurdu Müdürü görevden alınmak isteniyor

ANKARA (ÖZEL)

1978 yılına kadar komandoların karargahı olarak kullanılan Ankara Atatürk Sitesi öğrenci yurdunda huzuru sağlayan Yurt Müdürü Mehmez Özer görevden alınmak isteniyor.

CHP hükümetinin kurulmasından sonra boşaltılan site yurduna daha sonra çeşitli görüşlerden öğrenciler alınmış ve komandoların hakimiyeti kırılmıştı.

Son dönemde Yurt Müdürü Mehmet Özer, hatta yatak yerlerini bile kura ile saptayarak, her görüşten öğrencinin beraber kalabileceğini savunmuş, yurtta anarşiyi körükleyen kişileri cezalandırıp yurttan uzaklaştırarak, yurtta huzurun sağlanmasında idare-kadrosuyla birlikte büyük rol oynamıştı. daha önce katların odaların ve tuvaletlerin bile görüşlere göre paylaştırıldığı bir yurtta bütün öğrencilerin birarada kalmasını ve huzuru sağlayan Mehmet Özer, MHP'lilerin ve sahte solcuların hakimiyet mücadelesine imkan vermediği için öğrenciler dışındaki bu iki zorba grup tarafından yurt müdürlüğünden alınması isteniyordu.

Son günlerde MHP'lilerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna aslı olmayan suçlamalarla başvurarak müdürün görevden alınmasını istedikleri öğrenildi.

Yurt öğrencileri, 24 Mart günü yapılacak Kredi ve Yurtlar Kurumu toplantısında, Atatürk Yurdu Müdürünün görevden alınmaması yolunda bir karar çıkmasını istediler.

Uğurgül' de toplusözleşme imzalandı

İSTANBUL (ÖZEL)

ÖZ Metal-İş Sendikasının Uğurgül Fabrikasında 5 aydır sürdürdüğü toplusözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varıldı.

600 işçiyi kapsayan sözleşme ile işçilerin saat ücretlerine 37 lira zam, beher yıl için 5 maaş ikramiye, 13 bin lira yakacak yardımı ve bazı sosyal haklar alındı.

Çukobirlik'te kadro fazlası olmadığı tespit edildi

ADANA (ÖZEL)

Çukobirlik İplik Fabrikasında bir basın toplantısı düzenleyen Tekstil Şube Başkanı Ömer Fethi Gürer, fabrikada kadro fazlası işçi bulunmadığını genel müdürlük yetkilileriyle yaptıkları ortak toplantıda kadro eksikliğinin bulunduğunun tespit edildiğini açıkladı.

Gürer'in açıklamasına göre İplik Fabrikasında 1610 işçi çalışıyor. Sendika yöneticileri ve genel müdürlük yetkilileri arasında yapılan ortak toplantıda fabrikanın tam kadro ile çalışması halinde 1681 işçiye ihtiyaç olduğunun tespit edildiğini açıklayan Gürer, bugün fabrikanın 71 eksik işçi ile çalıştığını belirtti.

Toplusözleşme hükümlerinin de uygulanmadığını belirten Gürer işçilere iki aydır maaş, ücret ve fazla mesailerinin ödenmediğini açıkladı. Toplu iş sözleşmesinin 38. maddesine göre işverenin maaş ödemeden işçiyi çalışmaya zorlayamayacağını belirtti ve buna rağmen işçilerin çalıştığını ve üretimi artırdıklarını söyledi. Çukobirlik'te işçi çıkartılmasının huzursuzluğun kaynağı olduğunu da kaydeden Gürer, kadro fazlası var denilerek işçi çıkartıldığını yerlerine yeniden militan işçi alındığını açıkladı.

İplik Fabrikasında çalışan işçilerin toplam 20 milyonluk maaş ve ücretlerinin ödenmediğini de söyleyen Gürer, Çukobirlik'in ürettiği malların depolara doldurulduğunu belirtti ve basın mensuplarına depoları gezdirdi.

Mork' un adayı

(Baştarafı 8. sayfada)

olduğunu anlarsın. Başka bir zorluk da, bu kişinin iyi yüzme bilmesi lazım.

Orsın — O neden?

Mork — Çünkü bazılarına göre Demirel seçimi dalgalanmaya bırakacakmış. Bu yüzden adayın kuvvetli dalgaları göğüsleyecek kadar iyi yüzme bilmesi gerekiyor.

Orsın — Başka?

Mork — Coğrafya bilgisi zayıf ve dünyayı bilmeyen biri olmalı. Çünkü Erbakan'a göre seçilecek kişi Edirne'den sonrasını tanımamalıymış.

Orsın — Başka ne gibi özellikler lazım?

Mork — Sen de merak ettin değil mi?

Orsın — O, evet, bu bilgileri elektronik beyine verip, sana kimin seçileceğini az sonra bildireceğim.

Mork — Peki sayayım: Medeni bir kişi olacak ama cuma namazlarını kaçırmayacak, en az iki dil bilecek ama Batı Klüp üyesi olmayacak, asker kökenli olmayacak ama askerin eğilimini iyi bilecek, sivri yanları olmayacak ama yuvarlak biri de olmayacak, seçilmiş ve seçkin biri olacak ama geçkin de olmayacak...

Bence boşuna çabalama Orsın. Biz henüz bunu çözecek kadar gelişmiş bir elektronik beyin icat etmedik. Dedim ya bu dünyalılar çok tuhaf fakat çok ilerlemiş yaratıklar.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni; ORAL ÇALIŞLAR

Yazişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık [illegible] TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ S. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

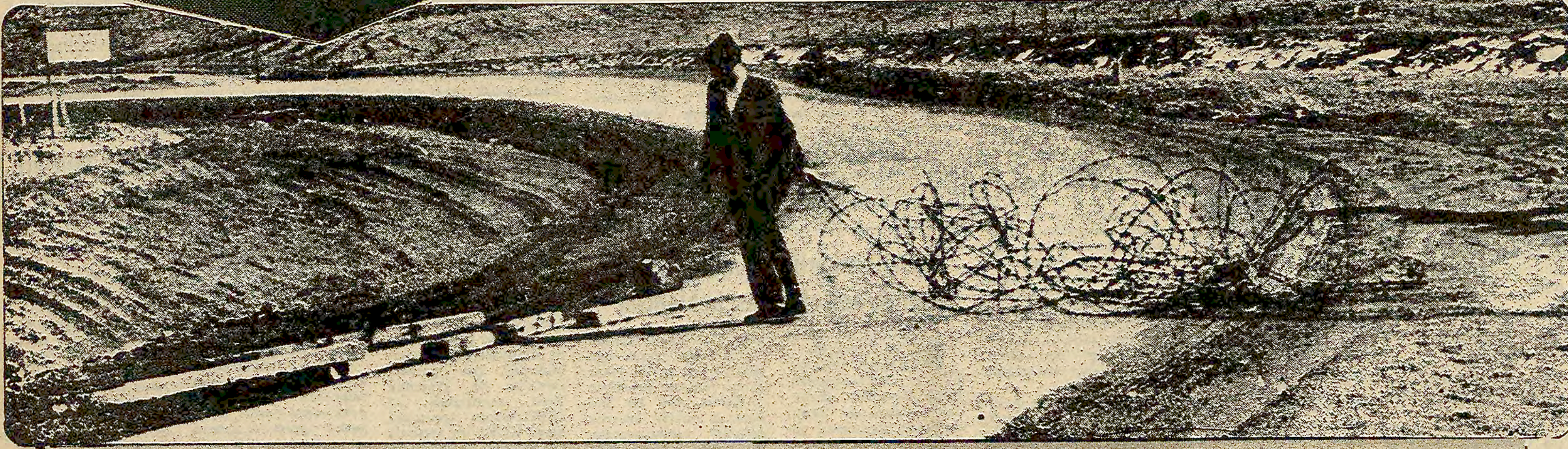
22340-722

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

THKO'lular generallerin yolunu burada kesecekti...

HÜSEYİN İNAN «TAMAM, HAREKET EDİYORUZ» DEDİ

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR
(11)

THKO' lular, Amerikan Radar Üssüne giden Nizamiye yolunun belli bir noktasına barikat kurdular. Generaller üsden dönerken yolları burada kesilecekti. Tel örgü çekmek için yol kenarına bırakılan beton direkleri ve dikenli telleri kullanarak yolu çaprazlamasına kestiler.

THKO'NUN "ASKERİ EYLEMİ" BAŞLIYOR

■ Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan, Sinan Cemgil ve Mete Ertekin ODTÜ'nün karlı sırtlarında 1,5 saat yürüdüler

Hepsi silahlıydı. Deniz Gezmiş'in kemerinden iki el bombası sallanıyordu

Ayaz bıçak gibi keskindi.

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan, Sinan Cemgil ve Mete Ertekin Orta Doğu'dan çıkmışlar, karlı sırtlardan Eskişehir yoluna doğru yürümeye başlamışlardı.

Hüseyin, "Tamam hareket ediyoruz" demiş, "Askeri Eylem" başlamıştı. Böyle tanımlıyorlardı yapacakları eylemi.

Hepsi silahlıydı. Deniz Gezmiş'in bel kemerinden aşağı iki el bombası sallanıyordu.

Rüzgar genç yüzlerde kamçı gibi şaklıyordu, soğuk, parkaların eteklerinden iliklerine kadar işliyordu.

Yürüyüş birbuçuk saat kadar sürdü.

Amerikalıların yollarını kesecekleri noktaya ulaşmışlardı. Saat 24'e yaklaşıyordu.

Çitleri aşıp üs arazisine girdiler. Barikat hazırlığı gözden geçirildi. Sonra 'araziye uyuldu'. Beş THKO'lu şarampolde, kablo makaralarının ardında, arazideki çukurlarda siper aldılar.

Tabancalar elde beklemeye başladılar.

Aşağıda Gölbaşı-Eskişehir yolu görünüyordu. Işıklar gökte donup kalmış birer yıldız gibi titreşmeden parlıyordu.

"Acaba gelecekler mi?!", "Ya alınan istihbarat doğru değilse?!", "Ya gelmezlerse ?!", "Başarabilecek miyiz?!"

Kafalarda dolaşan sorular bunaltıyordu onları. Deniz Gezmiş bir ara eldivenlerini çıkardı. Soğukta eli silaha yapışıverdi.

Ortalıkta rüzgarın uğultusundan, yüreklerinin çarpıntısından başka ses yoktu.

Gelen var

Birden bir araba homurtusu duyuldu. Ardından far ışıkları karanlığı yardı. THKO eylemcileri daha derin bir sessizliğe gömüldüler. Amerikalılar on dakika gecikmişlerdi, ama gelmişlerdi.

Mete, "Korkunç sevindik," diyor. "Tamam, generaller gelmişti. Onlardan başkası olamazdı. Buraya Türk subayları sokmuyorlardı, demek ki Amerikalı generaller haber verildiği gibi gelmişlerdi."

Amerikan Ford marka steyşın araba, pusuda bekleyenlerden habersiz, geçti, üsse doğru gözden kayboldu.

Beş THKO'lu yerlerinden fırladılar. Beton direkleri yola yerleştirdiler. Dikenli telleri direklere sardılar. Yol çaprazlama kapatıldı.

Deniz, Yusuf, Hüseyin barikatın arkasında yer aldılar. Sinan yolun karşı tarafına geçti. Mete, Sinan'ın biraz ilerisinde direğin arkasına gizlendi. Araba barikatların önünde durur durmaz fırlayacaktı. Sonra Sinan, en arkadan da Deniz, Yusuf ve Hüseyin yerlerinden çıkacaklardı..

Şimdi 20 dakika daha bekleyeceklerdi. 20 gün gibi gelen 20 dakika. Biraz önce farların yardığı karanlık, perde inmiş gibi yeniden kapanınca sanki daha koyulaşmıştı.

Mete'ye soruyoruz:

"Bulunduğunuz yerle üs merkez binası arası ne kadardı?"

"Aşağı yukarı 600 metre. Belki de daha fazla. Belki 1 kilometre. Tam kestiremiyorum."

Gecenin sürprizi

Birden yürekler hopladı. Gölbaşı-Ankara yolu üzerinde iki araba belirdi. Tepelerinde mavi döner sinyalleriyle iki trafik arabası gelip kavşakta durdu.

Mete o anı şöyle anlatıyor:

"Sırası mıydı şimdi bunların gelmesinin? Duracaklar mıydı böyle? Ya gitmezlerse, ya onlar dururken generaller gelirse!...

"Zaman o andan itibaren büyük bir hızla akmaya başlamış gibi geldi bize. Yüreklerimiz daraldı. Arabalar kaçış yolumuzun üzerinde. Bir şeyden mi kuşkulandılar da geldiler acaba? Yoksa kablo makaralarının arkasına sakladığımız arabayı mı gördüler. Yok, yok, arabayı görmeleri olanaksız. Öylece beklemeye devam ettik."

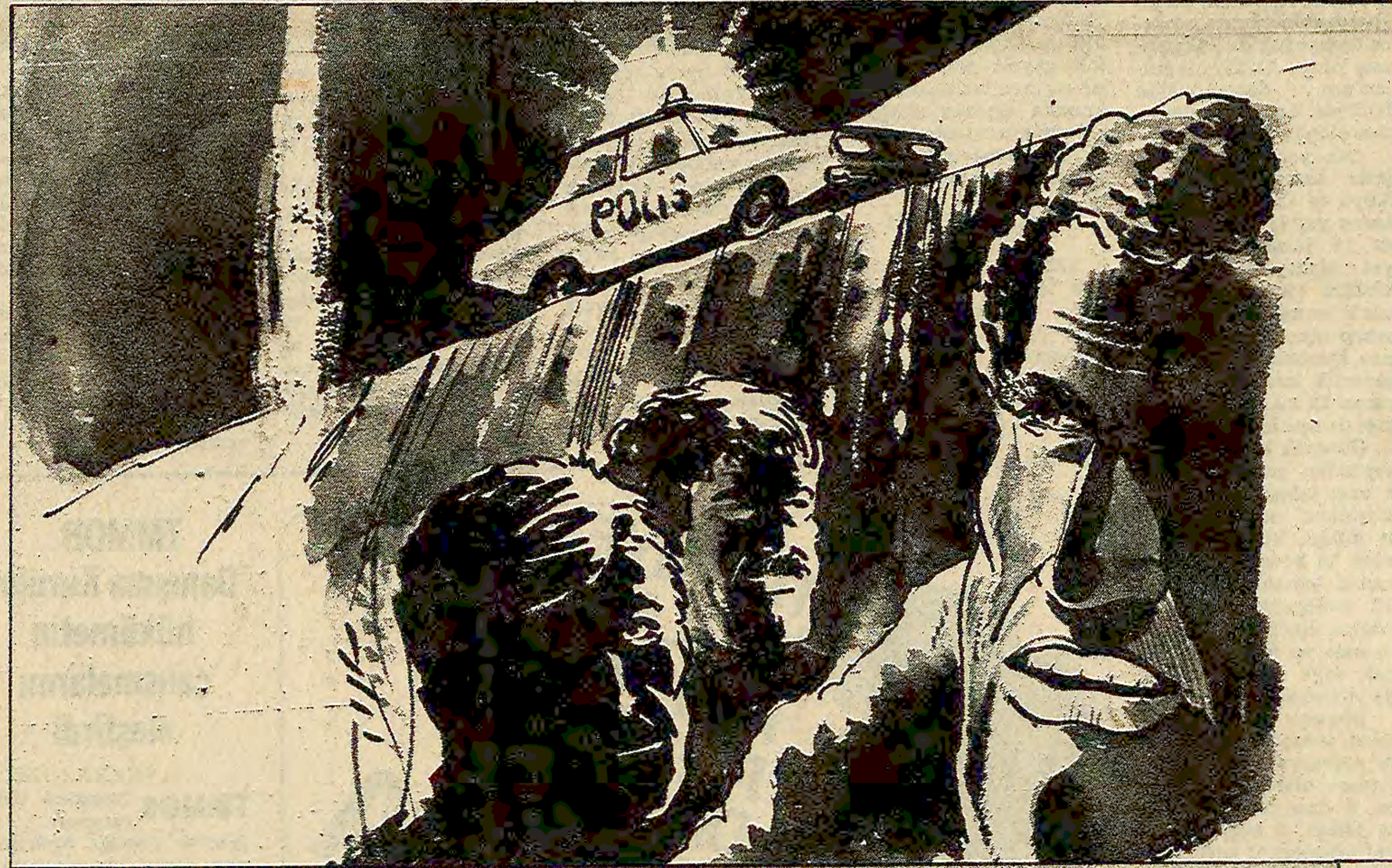
Deniz, Yusuf, Hüseyin, Sinan da benzer şeyler geçiriyorlardı içlerinden; "Acaba rehineleri aldıktan sonra polislerle çatışmaya girer miyiz?", "O zaman kaçırma eylemi boşa gitmez mi?", "Polisler gitmezse en iyisi başka fırsat kollamak. Bugün için eylemden vazgeçmek."

Beşinin de avuçları ıslanmıştı. Demin soğuktan taşlaşan yüzlerinden şimdi yol yol ter akıyordu.

İki trafik arabası bir süre bekledikten sonra hareket etti. Mavi ışıklarını döndüre döndüre Eskişehir yolundan akıp gittiler.

Beş göğüsten birden birer soluk boşaldı. Etraf yeniden karanlığa gömüldü. Uzakta Ankara şehrinin göğe vuran kızıllığı beş THKO'lunun bulunduğu yeri daha da karanlıklaştırıyordu sanki.

Yarın:
Generaller geliyor

İki trafik arabası geldi kavşakta durdu. THKO' lular iyice sessizleştiler. Generallerin arabası o sırada gelirse, trafikçilerle çatışmaları gerekebilecekti

Dört Amerikalının kaçırıldığı üssün giriş kapısı

Necati Sağır'ın açıklaması...

12 Mart dizisinde Elrom'un öldürülmesinden sonra ben, İlkay, Necmi ve İrfan'ın yakalanması bölümünde eksik kalmış bazı noktaları aydınlatmak istiyorum.

Dizide anlatıldığı gibi güvenlik kuvvetlerinin İlyas Aydın tarafından kiralanmış olan Çamlıca Apartmanına gelmelerinden önce bir telefon çaldı. İlyas o sırada dışardaydı. Telefona İrfan cevap verdi. Karşıdaki kendini bir albay olarak tanıttı ve kiminle konuştuğunu sordu. İrfan, "Yüzbaşı İlyas Aydın" diye karşılık verdi. Karşıdaki bunun üzerine telefonu kapattı.

İlyas'ın evde olmaması gereken bir saatte bir albayın onu araması şüphelenilecek bir durumdu. Üstelik telefon hemen kapatılmıştı. Bunun bir kontrol olduğunu anlayamamıştık.

Mahkemede, Çamlıca Apartmanını kuşatan sorumlu subay ihbarı kontrol amacıyla telefonu kendisinin ettiğini söyledi.

Öte yandan, o sırada İlkay Apartmanında polis telsizini dinleme cihazı başında olan Ulaş bize daha sonra şunları anlattı:

Telsizde Çamlıca Apartmanının sarıldığını ve operasyonun başladığını duymuş. Bize haber vermek amacıyla dışarı çıkıp bir yerden İlyas'ın evine telefon açmış. Biz de oradaydık. Ancak bu sefer telefonu görevlilerden biri açtı. Ulaş, açanın İrfan olup olmadığını anlamak için İngilizce konuşmuş. Ancak bir görevlinin odaya dönüp "Komutanım bir gavurca konuşuyor" dediğini duyunca durumu anlamış ve telefonu kapatmış.

---

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Mork'un adayı

Herkes liderlerin peşinde koşturup, adaylarını öğrenmeye çalışa dursun. Biz daha kolay bir yol bulduk. Mork'un peşine düşüp Ork'a bilgi verirken yakaladık. Bu büyük seçimle ilgili bütün havadisleri de ondan aldık.

TV'deki Mork ve Mindi dizisini izlememiş olan okuyucularımıza kısa bir açıklama yapalım: Bu Mork, Ork gezegeninden dünyaya gönderilmiş ve bizlerin yaşayışımız hakkında malzeme toplamakla görevlendirilmiş bir kişi. Aramızda dolaşıp öğrendiklerini haftada bir düzenli olarak Ork'un yöneticilerine rapor eder. İyi niyetli ve bozulmamış bir kişi olduğu için her söylediğimizi gerçek anlamıyla değerlendirir ve arkasında ne yattığını anlamaz.

Şimdi çaktırmadan Mork'un Ork'a verdiği raporu dinleyelim:

Mork-Nan na nu, na nu na nu. Mork Orsın'ı arıyor.

. . . . .

Mork-Mork Orsın'ı arıyor. Yüce şişman nerdesin? Cevap versene şişko. Yüce şişman nerdesin?

Orsın – Evet Mork, seni dinliyorum.

Mork – Söylemiştim ya Orsın, bu dünyalılar çok tuhaf yaratıklar garip işler yapıyorlar. Çok ilerlemiş bir demokrasileri var. Beni duyuyor musun Orsın?

Orsın – Evet Mork seni dinliyorum.

Mork – 634 kişi 50 milyon kişiye bir başkan seçecek. Seçim bugün yapılıyor ama aday yok. Bize göre çok ileri bir demokrasi bu Orsın, aday göstermeden seçim yapıyorlar.

Orsın – Çok ilginç, biraz daha ayrıntı ver Mork.

Mork – Böyle bir şey görmemişsindir Orsın. Aday yok ama aday çok. Herkes birçok kişinin aday olduğunu söylüyor ama kimse çıkıp ben adayım demiyor. Doğrusunu istersen çok zor bir seçim. Bir kere seçilecek olan kişinin çok dayanıklı biri olması lazım.

Orsın – Neden?

Mork – Adı söylenirse hemen yıpranırmış. Bu yüzden son dakikaya kadar saklanmalıymış. Onun için herkes fıs fıs diye birbirinin kulağına söylüyor. Bana da söylediler ama sonra da tembih ettiler, kimseye söyleme harcanır dediler. Bunun için ben de sana söyleyemiyorum, kusura bakma. Ha, sonra bu kişinin futboldan iyi anlaması ve iyi düdük çalması lazım.

Orsın – Neden?

Mork – Ecevit, seçilecek olanın herkese güven verecek iyi bir hakem olması gerektiğini söyledi. Burada hakemlere yapılanları bir görsen, bu işe adaylığını koymanın ne kadar zor

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

TV de HABER YORUM MAGAZİN

17.00 HABERLER

17.05 FLİPPER

17.30 SÖZ ÇOCUKLARIN

Programda çalışan çocuklar konusu işlenecek. Altı çırak çocuğun katıldığı programda çalışan çocuklarla yapılan röportajlar da yer alacak.

18.00 KÜÇÜK EV

Dizi filmin ZORLU YOLCULUK adlı birinci bölümünde, Walmut Grove'a yeni gelen Kagan'ı kiliseye almak istemezler. Ama alınması konusunda Charles uğraşır ve sonunda Kagan'ın kiliseye gelmesi kabul edilir.

18.45 TAŞ DEVRİ

Kumarbazlığın sonuçları taş devri dekoru içinde ele alınıyor.

19.10 KAPTAN ONEDIN

20.00 HABERLER

20.40 MÜZİK

Faruk Üçok'un hazırladığı programda Bedri Ayseli "Bahçede Yeşil Çınar", "Sana Nerden gönül verdim", Safiye Erdener "Gönlüme Gir Doğ Güneşim", "Anar Ömrümce Gönlüm Sevgilileri" Aydın Erkol "Gönlüm bunalınca", Ersan Erdura "Geçen Yaz", "Sen Gittin Gideli", Galip Sokullu "Bu ateşi sen yaktın", "Çiçek Nedir Bozkırlar dolmaz", Gökben "Saman Yolu" "Kıskanırım Seni Ben", Recep Kaymak "Üç Kardeş tik Çıktık Geyik Avına", "Bitliste Beş Minare" parçalarını okuyacaklar.

21.50 SAN FRANSİSKO SOKAKLARI

Dizi filmin "ÇEKİRGENİN YILI" adlı son bölümünde yıllardır dolandırıcılık yaparak geçinen bir aile San Fransisko'ya gelir. Aynı anda bir şirket soyulur ve muhafız öldürülür. Stone ve Keller cinayeti işleyenlerin bu dolandırıcı aile olduğunu anlar.

22.40 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

Pot Boone söylüyor.

23.15 HABERLER